

Грађанско васпитање

- САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА

радна свеска за други разред
основне школе

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
- САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА
радна свеска за други разред
основне школе

Креативни центар

САДРЖАЈ

1. тема: Упознајемо се, договарамо се, сарађујемо	5
Упознавање – повезивање	6
Како да нам у школи буде лепше	7
Шта нас чека у другом разреду	8
2. тема: Уважавам себе, уважавам друге	11
Репортери	12
Поносим се што...	14
Како кажем хвала	16
3. тема: Осећања и потребе – шта и како с њима	21
Речник осећања	22
Како се ко осећа	25
О стиду и срамоти	29
Љубомора	31
Кривица	33
Ја и љубав	36
Моје потребе	43
4. тема: Комуникација, комуникација – сложена занимација	47
Како да ти кажем	48
Слушање и неслушање	50
Да ли се чујемо?	52
Чујем ти срце	59
5. тема: Како да расправљамо, а да се не посвађамо	67
Кад ја нећу	68
Решавамо сукобе између дечака и девојчица	72
Решавамо сукобе међу децом	75
Решавамо сукобе између одраслих и деце	78

6. тема: Школа какву желимо	83
Стабло драгих људи	84
Жирафе у учионици	87
Шта се коме допада	90
Шта можемо да урадимо	93
7. тема: Дечја права	99
Дечја права	100
Моја права и моја одговорност	103
Кад деца крше дечја права	105
Кад родитељи крше дечја права	108
Кад одрасле особе у школи крше дечја права	110
Различити смо, али су нам права иста	112
8. тема: Разумем, удем, ценим	115
Ја то већ удем	116
Шта кад се то деси	123
Омиљени јунак из приче, бајке, стрипа, филма	126
Сарадња	129
9. тема: Да се сетимо пута којим смо прошли	133
Ја пре – ја после	134
Шта смо све научили од Жирафка	137

ЗДРАВО!

Зовем се Жирафко и једва чекам да вас проведем кроз радну свеску за грађанско васпитање за други разред. Ја сам дете из рода жирафа, а као што знате:

*Жирафа је биће које
Све проблеме схвата своје.
Она лако са висине
Види шта те мучи, брине,
И у сваком часу ти је
Да љажљиво тебе чује;
А лакше је свакој души
Кад је чују праве уши,
Јер када је такво стање
Већ је пола муке мање.*

А у радној свесци – зна се шта вас чека:
цртање, писање, размишљање и понека еурека!

1. ТЕМА

Упознајемо се,
договарамо се,
сарађујемо

У ПОЗНАВАЊЕ - ПОВЕЗИВАЊЕ

Опет ја – твој Жирафко! Волео бих да знам како се зовеш.

- Молим те да упишеш име на линију. Можеш и да га украсиш!

Ови знаци ће нам помоћи да се боље разумемо.

Звоно те позива да задатке радиш на часу.

Кућица означава да задатке можеш да радиш после часова.

КАКО ДА НАМ У ШКОЛИ БУДЕ ЛЕПШЕ

- На часу сте разговарали о томе шта све можете да урадите да би деци у школи било лепше.
- Који је био твој предлог? Напиши.

- Који су ти се други предлози допали? Напиши.

ШТА НАС ЧЕКА У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

- Напиши шта је, по твом мишљењу, било лепо на часовима грађанског васпитања у првом разреду.

Сва ваша писма чуваћу у кутији са драгоценостима. То ће бити наше заједничко благо.

Ево шта ћемо радити у другом разреду:

- разговараћемо о нашим осећањима и о томе како она настају
- открићу ти тајну жирафећег језика; она ће ти помоћи да боље разумеш и себе и друге
- видећеш како можеш да помогнеш себи и другима када дође до свађе
- сазнаћеш нешто ново о дечјим правима.

- Заокружи оно што ти је најинтересантније.

И, за крај: да ли си овог лета научио/научила нешто ново?
Ево шта сам ја научио.

🕒 Овде нацртај нешто ново што си овог лета научио/научила да радиш.

Важно ми је да сазнам како се осећаш и шта ти је потребно. Зато те молим да одговориш на следећа питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што смо радили на првим часовима грађанског васпитања у другом разреду?

Шта ти се није допало?

Шта си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

2. ТЕМА

Уважавам себе,
уважавам друге

РЕПОРТЕРИ

Припремио сам ти листу с питањима. Разговарај с другом/другарицом као прави репортер.

- Напиши шта си сазнао/сазнала у разговору.

Мој друг/другарица се зове

Коју своју особину он/она воли?

Шта уме добро да ради?

Куда би волео/волела да отпутује? Зашто?

Шта би волео/волела да сазна или научи?

Хајде да погледамо како сам ја одговарао у ТВ емисији *Да се боље упознамо*.

☉ Драги гледаоци, сада ће нам Жирафко одговорити на питања која сте поставили.

1. Коју своју особину волиш?
2. Шта умеш добро да радиш?
3. Куда би волео да отпутујеш? Зашто?
4. Шта би волео да сазнаш и научиш?

1. Од својих особина највише волим радозналост.
2. Умем стрпљиво да саслушам друге.
3. Волео бих да допутујем у ваш крај и да га боље упознам.
4. Волео бих да научим како се преврћу палачинке!

☉ Одглуми ТВ репортера и постави ова питања својим укућанима. Као микрофон ти може послужити нека играчка.

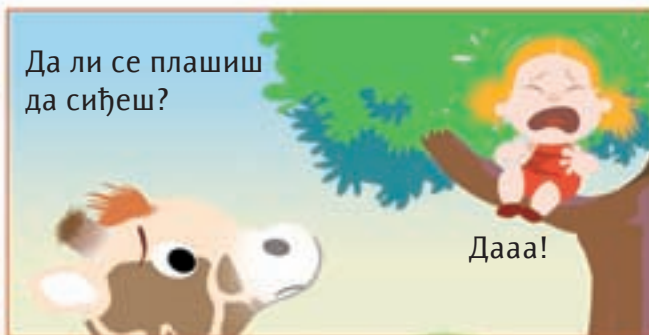

П ОНОСИМ СЕ ШТО...

Поносим се што помажем другима.

Да ли се плашиш да сиђеш?

Дааа!

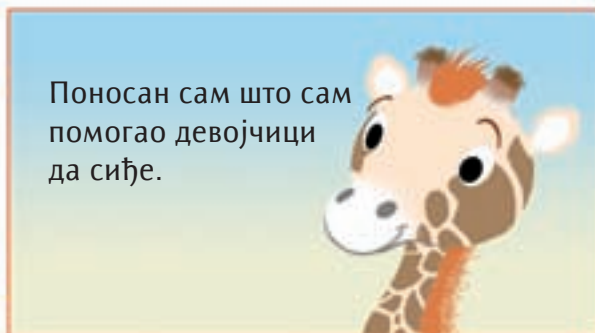
Ухвати се за моје рогове.

Урааа!

Хвала.

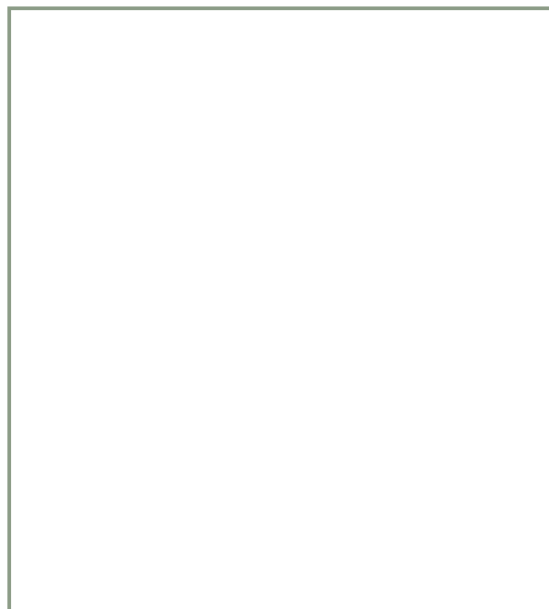
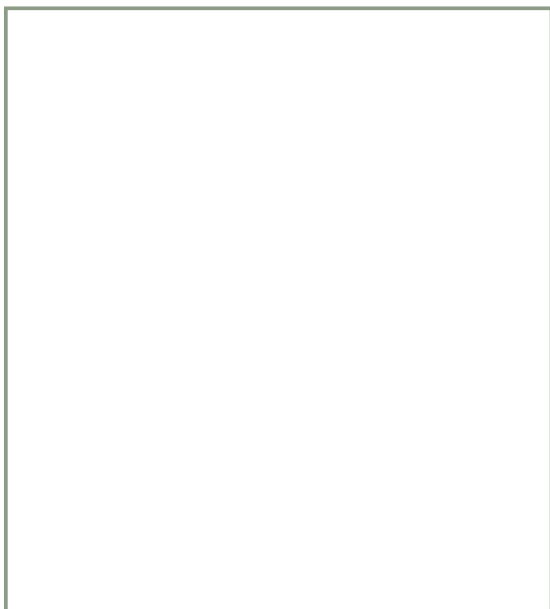
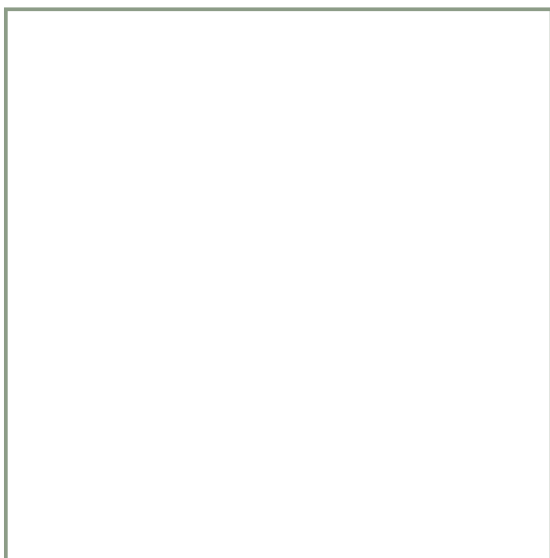

Поносан сам што сам помогао девојци да сиђе.

Да ли си некада
помогао/помогла некоме?
Да ли се поносиш због тога?

☉ Прикажи то што си доживео/доживела
низом слика.

КАКО КАЖЕМ ХВАЛА

Сети се некога ко те је одушевио својим поступком. Направи захвалницу којом ћеш га обрадовати.

Хвала ти

зато што си

јер ми је баш тада било потребно

Тада сам се осећао/осећала

И ја сам добио једну
захвалницу која ме је
обрадовала.

- Твој задатак је да погодиш ко је
Жирафку послао захвалницу.

Хвала ти, Жирафко,

што си враћ прешворио у шобојан.

*Баш ми је било пошредно да безбедно
сиђем с дрвеша.*

Тада сам се осећала сигурно и срећно!

- Овде нацртај и напиши шта си све радио/радила да обрадујеш свог тајног пријатеља.

A large, empty, rounded rectangular area with a light beige background, intended for drawing and writing.

- Како је тебе обрадовао твој тајни пријатељ? Нацртај и напиши.

A large, empty, rounded rectangular area with a light beige background, intended for drawing and writing.

Важно ми је да сазнам како се осећаш и шта ти је потребно. Зато те молим да одговориш на ова питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што сте радили на часовима грађанског васпитања (*Рејорџери, Поносим се, Захвалносћ*)?

Шта ти се није допало?

Шта си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

3. ТЕМА

Осећања и потребе
– шта и како с њима

Р ЕЧНИК ОСЕЋАЊА

Осећам се...

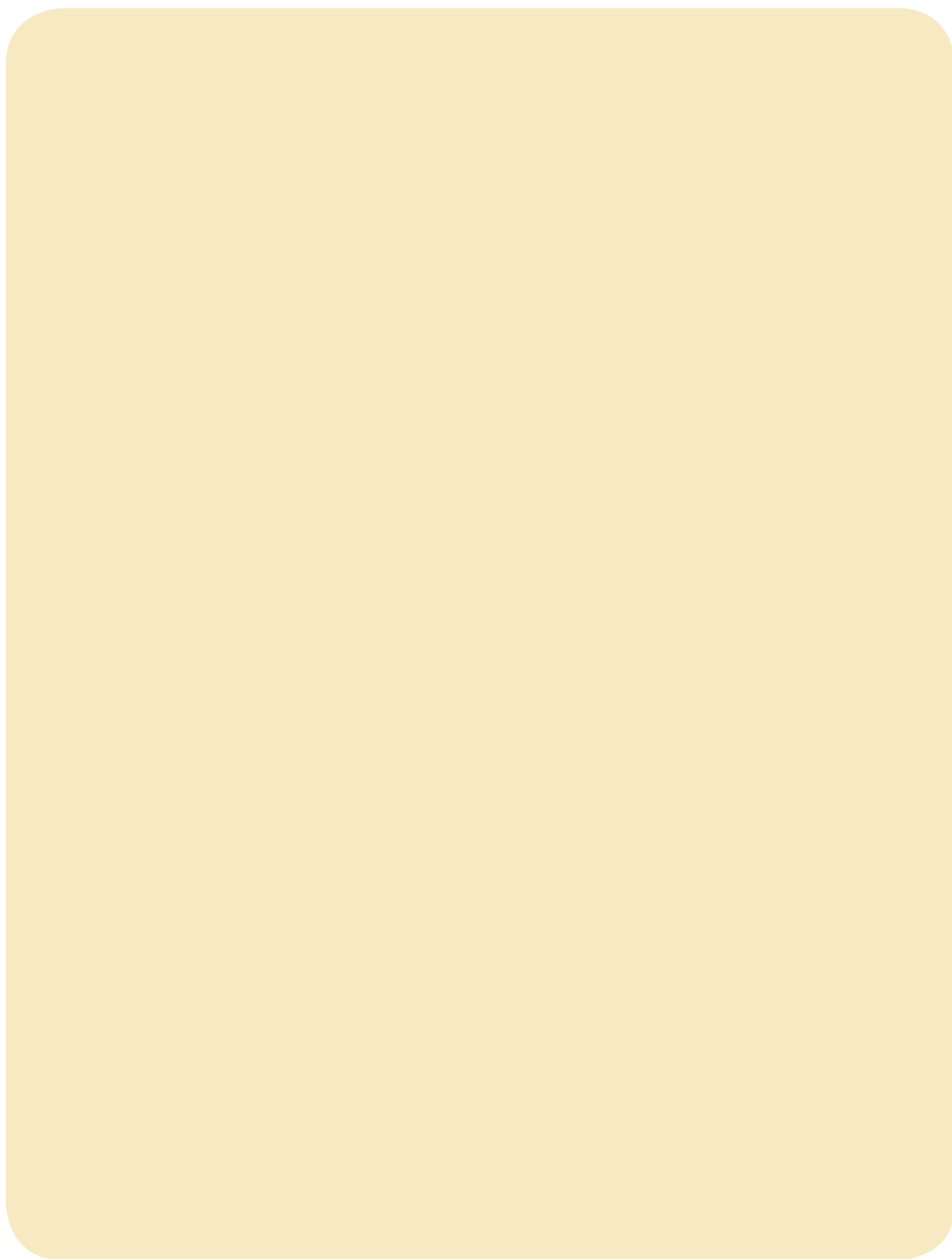
- Напиши шта обично осећаш кад ти је лепо. Која су то пријатна осећања?

Blank writing area with horizontal lines and a red smiley face icon.

- Шта осећаш кад ти није лепо? Која су то непријатна осећања? Напиши.

Blank writing area with horizontal lines and a red frowny face icon.

- Прикажи цртежом како се сада осећаш. Користи боје, облике, линије...
Дај назив свом цртежу и запиши га.

Назив цртежа: _____

Једном ми се отворило коферче, па су се картице с називима осећања просуле и измешале. Ево листе тих картица.

- Пажљиво прочитај листу и размисли о томе шта све можемо да осећамо. Заокружи она осећања која ти нису позната (ако их има).

- Бес
- Радост
- Ганутост
- Дирнутост
- Живахност
- Заљубљеност
- Јад
- Забринутост
- Узбуђење
- Љутина
- Мучност
- Нежност

- Мрзовоља
- Опуштеност
- Срдачност
- Рањивост
- Срећа
- Сигурност
- Страх
- Смиреност
- Радост
- Одушевљење
- Нервоза
- Полет

Сада ми помози да средим коферче! У једну преграду иду пријатна осећања, у другу непријатна.

- Распореди бројеве који су написани испред назива осећања у одговарајуће преграде. Упиши их на линије.

Пријатна осећања:

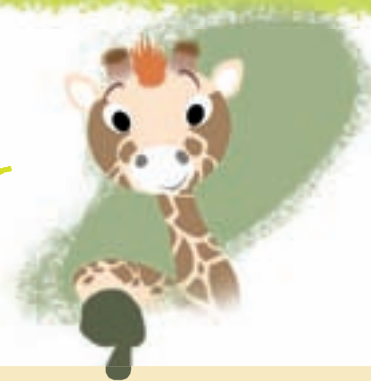

Непријатна осећања:

КАКО СЕ КО ОСЕЋА

Замисли себе у некој од следећих ситуација.

СИТУАЦИЈА 1: Посвађао/посвађала си се с другом/другарицом.
Он/она ти каже: – Ти си за све крив/крива!

Одговорићеш: _____

СИТУАЦИЈА 2: Ти плачеш. Прилази ти друг/другарица и каже:
– Плачеш кô нека беба!

Одговорићеш: _____

СИТУАЦИЈА 3: Друг/другарица те моли да му/јој даш играчку.
Ти не желиш да је даш, а он/она ти каже: – Нећу више да се дружим с тобом!

Одговорићеш: _____

- Размисли о ситуацији коју је твоја група добила за задатак.
У пољу у средини нацртај себе и друга/другарицу.
У облачиће упиши РЕЧИ које изговарате и називе ОСЕЋАЊА која при том имате.

Осећања:

Изговорене речи:

Осећања:

Изговорене речи:

Открићу ти тајну: СВАКО ОСЕЋАЊЕ
КРИЈЕ НЕКУ ПОТРЕБУ. Мудрост је
открити која је то потреба.

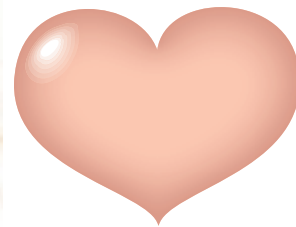
- Покушај да откријеш која се потреба налазила иза твојих осећања.
Која је потреба иза осећања твог друга/другарице?

ЈА

Осећања:

Потреба:

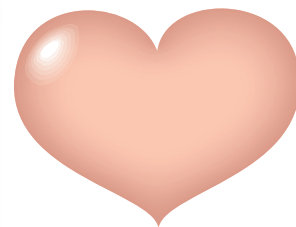

ДРУГ/ДРУГАРИЦА

Осећања:

Потреба:

- Понекад је тешко погодити осећања и потребе других.
Зато их слободно **питај** шта је то што им треба.

Најбоље ћемо се разумети
ако говоримо о сопственим
потребама и ако сазнамо
потребе другог.

- Када свако говори о својим потребама, то је разговор разумевања.
 - У четвртастим пољима нацртај себе и свог друга/другарицу.
 - У розе круговима напиши како би текао разговор разумевања из претходног примера.
 - У жутим круговима напиши која су осећања у вези с тим потребама.

ЈА

ДРУГ/ДРУГАРИЦА

Изговорена
потреба:

Изговорена
потреба:

Осећање:

Осећање:

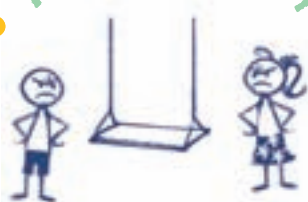
Ево још једног примера.

Слика 1: Шта кажу и како се осећају – почетна ситуација

Ви девојчице сте обичне
глупаче! Да се ниси
усудила да ме позовеш
да се играм с вама!

И нећу! Ти си безобразан,
као сви дечаци!

(Несрећан сам зато
што ме јуче није
позвала да се играмо.)

(Љута сам кад ме вређа
и кад ми се тако обраћа!)

Слика 2: Повезивање осећања с потребом

Несрећан је → јер жели да буде прихваћен.

Љута је → јер жели да и она и њене одлуке
буду поштоване.

Слика 3: Разговор разумевања текао је овако:

Био сам тужан зато што ме
ниси позвала да се играмо.
Желим да будем друг и
теби и твојим другарицама.

И ја желим да нам будеш
друг, само сам тада хтела
да будем насамо
с другарицама.

0

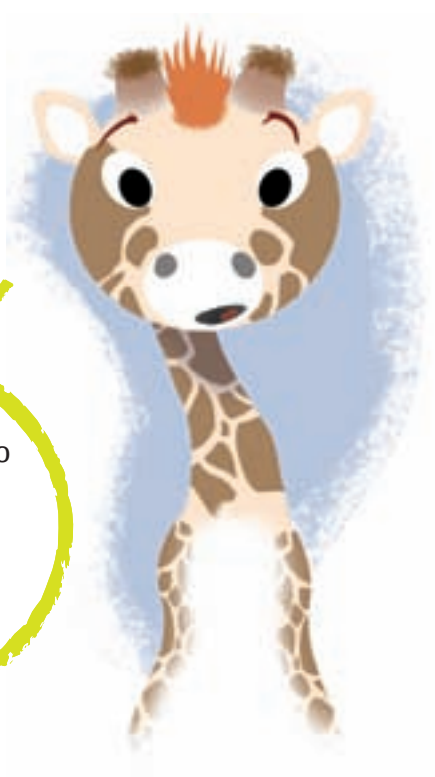
СТИДУ И СРАМОТИ

Један се сџидео
 да џиџа їде је клозетџ.
 И џџа је било?
 Ниџџа. Уџиџкио се у їаџе.

Један се сџидео да куџи у
 радњи їаџе.
 И џџа је било?
 Ниџџа. Иџао је без їаџа.

Један се сџидео да каже
 девоџици да је воли.
 И џџа је било?
 Ниџџа. Угала се за друџої.

На реду су стид
 и срамота. Да видимо
 џта о томе каже
 велики пријатељ
 деце, песник Дуџко
 Радовић.

☉ Заокружи једну од три строфе из песме. Илуструј два могућа завршетка строфе: најгори и најбољи. У облачиће упиши џта говори дечак и како се осеџа.

1. НАЈГОРИ ЗАВРШЕТАК

2. НАЈБОЉИ ЗАВРШЕТАК

Осеџање:

Пта говори:

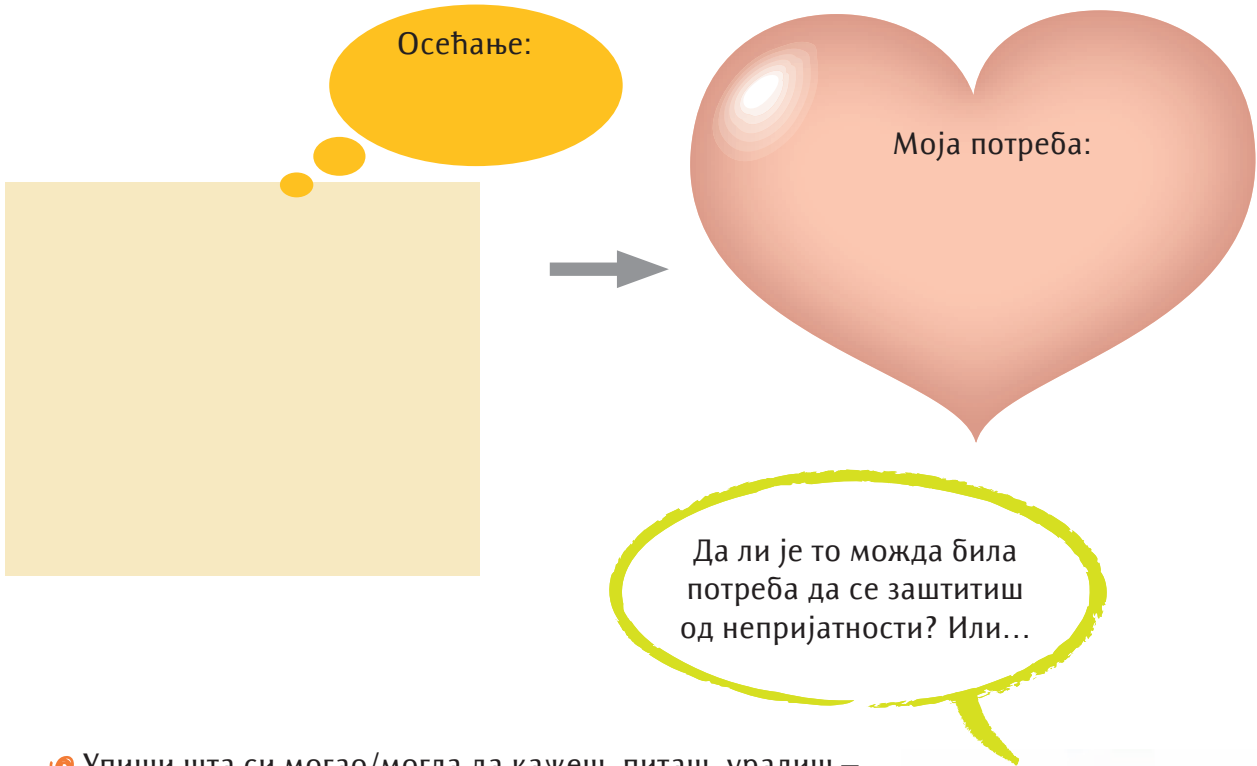
Осеџање:

Пта говори:

- Јеси ли некада био/била у ситуацији да се стидиш да нешто кажеш, урадиш, тражиш, питаш – па ти је после било жао? Сети се такве ситуације. Опиши је, а потом уцртај себе у квадрат. Називе својих осећања упиши у облачић. Потребу која је у том тренутку била најјача – у срце!

ОПИС СИТУАЦИЈЕ _____

- Упиши шта си могао/могла да кажеш, питаш, урадиш – а да то, на крају, буде срећно решење:

Како би се при том осећао/осећала?

Осећам _____

ЉУБОМОРА

Нацртао сам шему тела,
да би могао/могла да
обележиш где и како
осећаш ЉУБОМОРУ.

- Бојама означи место на којем осећаш љубомору – где почиње, да ли се шири, куда иде...

- У облачић упиши своје мисли, све оно што ти пролази кроз главу кад ти душу посети љубомора.

Љубоморне мисли:

Открићу ти тајну – свака мисао крије ЖЕЉУ! Мисао је у глави – а треба да послушамо срце! Хајде да заједно откријемо шта се налази у срцу!

ПРЕВОДИМ ЉУБОМОРНЕ МИСЛИ У ЖЕЉЕ

Љубоморне мисли:

Моја жеља:

Овде напиши на који начин можеш да тражиш оно што желиш.

КРИВИЦА

Ево шеме тела на којој можеш да нацрташ на ком месту и како осећаш КРИВИЦУ.

- Нацртај како кривица изгледа, које је боје и у ком облику.

- У облачић упиши речи којима се тада обраћаш себи. Како називаш себе? Како себе грдиш?

Себе грдим речима: _____

и говорим себи да нисам смео/смела и да није требало да _____

(наведи поступак).

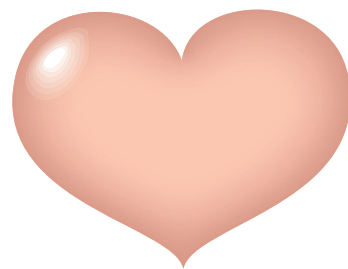
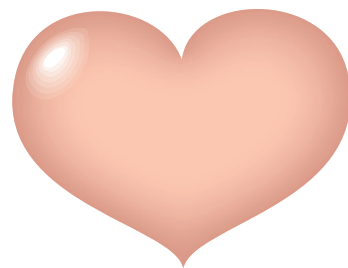
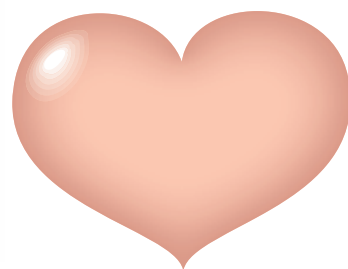
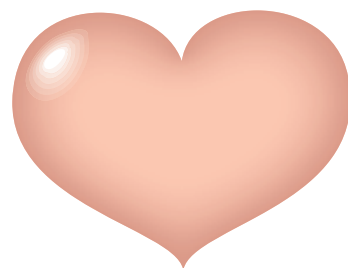
И шта бива? Обећаваш себи: *Никада више нећу...* Да би разумео/разумела зашто си то урадио/урадила, која ти је била потреба, нудим ти своју помоћ!

ЈЕР САМ ЖЕЛЕО/ЖЕЛЕЛА:

УРАДИО/УРАДИЛА САМ
(а то НИКАДА ВИШЕ НЕЋУ):

A vertical green bar containing 16 horizontal lines for writing.

Шта, у ствари, хоћу кад кажем никада више нећу?

Размисли и припреми
своју листу одлука.

- У сваку звезду упиши оно што желиш да убудуће радиш уместо оног што си досад радио/радила.

Ј А И ЉУБАВ

Љубав је кад...
Љубав није кад...

- Напиши или нацртај све што ти падне на памет када чујеш реч ЉУБАВ...

ЉУБАВ ЈЕ КАД...

- Напиши или нацртај све што за тебе нема везе с ЉУБАВЉУ.

НИЈЕ ЉУБАВ КАД...

КУТАК ЗА ДЕВОЈЦИЦЕ

Напомена за дечаке:
прескочите ову страну!

Девојнице показују љубав према својој симпатији тако што

Посебно ми се свиђа кад

Уопште ми се не свиђа кад

КУТАК ЗА ДЕВОЈЦИЦЕ

Напомена за дечаке:
прескочите ову страну!

Дечаци показују љубав према својој симпатији тако што

Посебно ми се свиђа кад

Уопште ми се не свиђа кад

КУТАК ЗА ДЕЧАКЕ

Напомена за девојчице:
прескочите ову страну!

Дечаци показују љубав према својој симпатији тако што

Посебно ми се свиђа кад

Уопште ми се не свиђа кад

КУТАК ЗА ДЕЧАКЕ

Напомена за девојчице:
прескочите ову страну!

Девојчице показују љубав према својој симпатији тако што

Посебно ми се свиђа кад

Уопште ми се не свиђа кад

ЗАЈЕДНИЧКА ЛИСТА ЗНАКОВА ЉУБАВИ

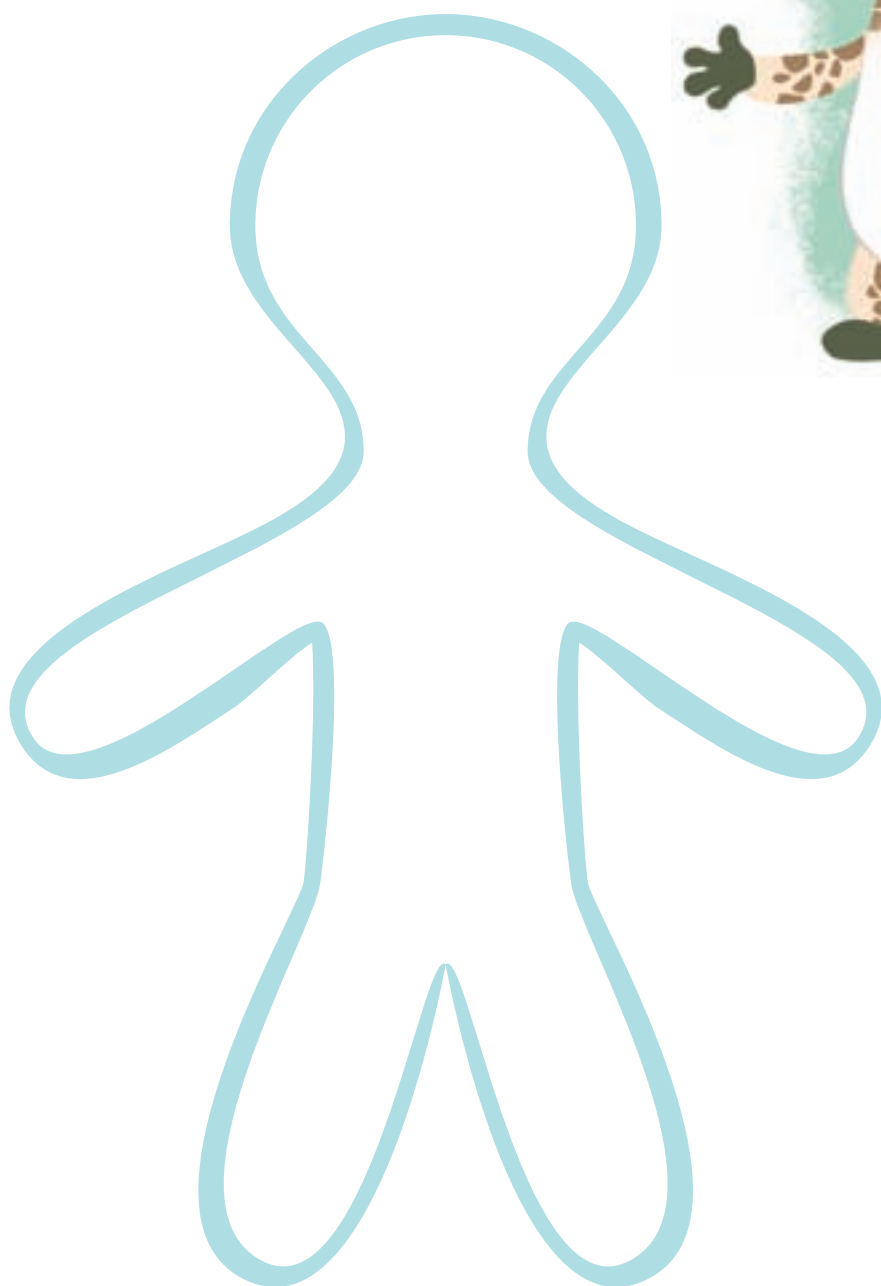
- Сада имамо све податке потребне за заједничку листу знакова љубави. Листу ћемо направити од знакова који долазе и од дечака и од девојчица, а који нам се допадају!

A large green rectangular area containing 20 horizontal lines for writing.

Унутрашњи доживљај љубави

- Уцртај у шему тела, бојама и облицима, где и како осећаш ЛУБАВ.

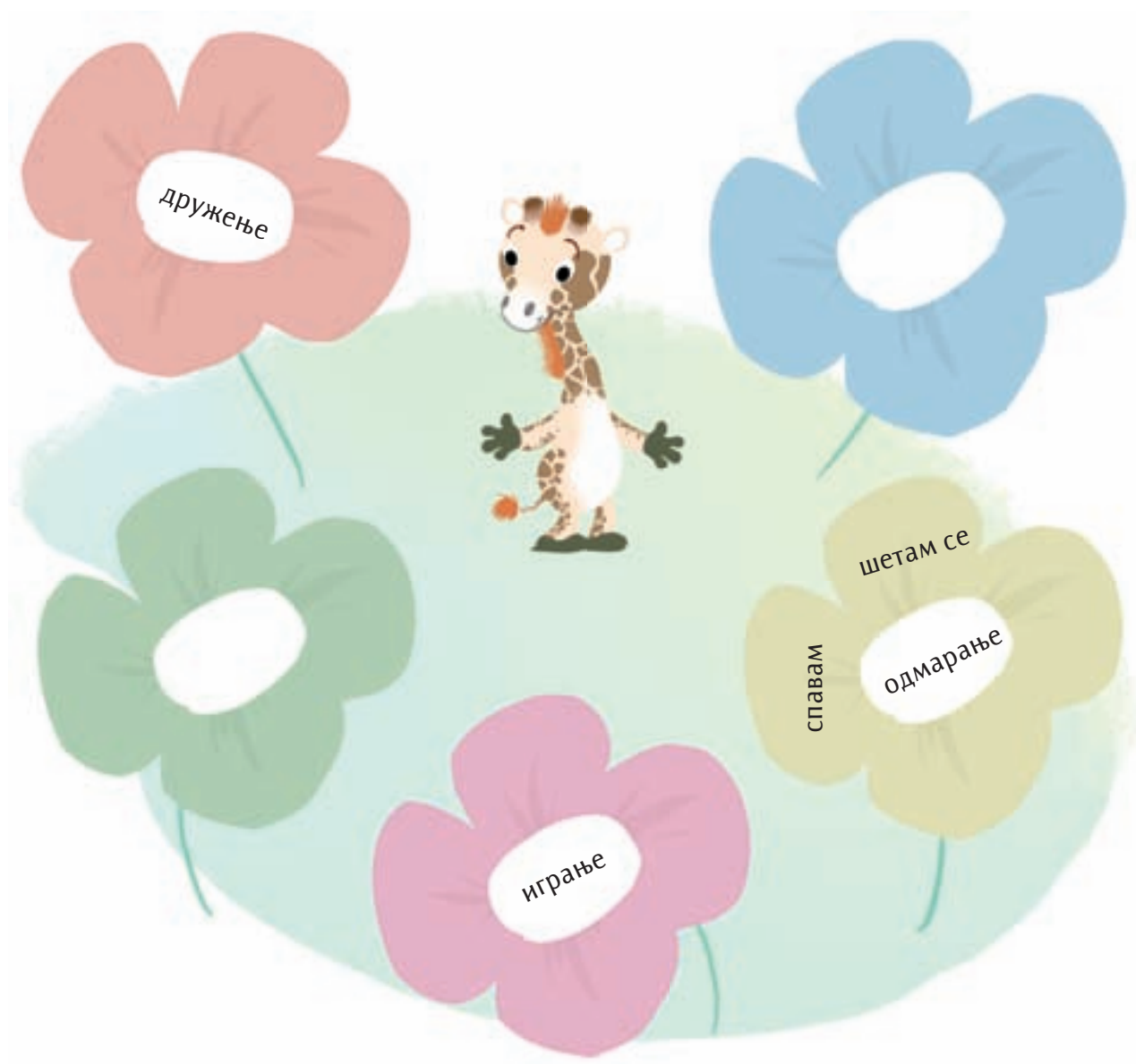

МОЈЕ ПОТРЕБЕ

Ево нас на ливади ЗАПО
– јер су на њој ЗАдовољене
све моје ПОтребе и жеље!
Ту имам све што ми треба.

- Упиши своје потребе у срце празних цветова.
- На латицама је већ написано оно што служи задовољењу потребе која се налази у срцу цвета. У празне латице упиши још неке начине на које можеш да оствариш ту потребу. Свака латица – један начин!

Смисли са другарима/другарицама
име за вашу омиљену ливаду.

- У срце сваког цвета упиши шта жели сваки члан твоје групе (или твој пар).
- Различите начине задовољавања тих потреба упиши у латице.

Прошло је много часова.
Време је да те поново
питам како се осећаш
и шта ти је потребно. Зато
те молим да одговориш на
следећа питања. Одговоре
ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се највише свидело од оног што сте радили
на часовима грађанског васпитања (*Речник осећања,
Како се ко осећа, О ситицу и срамоти, Љубомора,
Кривица, Ја и љубав, Моје пошребе*)?

Шта ти се није допало?

Шта си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

4. ТЕМА

Комуникација,
комуникација – сложена
занимација

КАКО ДА ТИ КАЖЕМ

*Тако је мало љубави међу људима.
Ко уме да воли,
Не би требало ништа друго да ради.*

Душко Радовић

Паде ми на памет једно питање. Која животиња има највеће срце на свету?

Погодили сте! ЖИРАФА!
А сад замисли да ти имаш тако велико срце. За кога би и за шта у њему било места?

- На посебном папиру нацртај своје срце и шта се све налази у њему. После можеш са другарима да направиш изложбу срца. Кад се изложба заврши, свој цртеж залепи овде. Можеш и да га пресавијеш.

Сети се приче о жирафи и змији.
Шта би издвојио/издвојила као
посебно важно за жирафе и њихов
језик? А шта за змије и змијски
језик? Упиши у облачиће!

A large, orange, cloud-shaped area with a scalloped edge. On the left side, there is a small blue icon of a giraffe. The area contains six horizontal lines for writing.A large, orange, cloud-shaped area with a scalloped edge. On the left side, there is a small blue icon of a snake. The area contains six horizontal lines for writing.

Велико срце

Једном, кад сам био мали, шетао сам поред реке и угледао мишића. Био је мокар и цијукао је. Био је гладан и напуштен. Узео сам га у наручје и мазио сам га. После сам га однео кући и нахранио. Постали смо пријатељи. Моја бака ми је тада рекла да имам велико срце. И још ми је рекла да једно те исто срце понекад може да буде мало, а понекад порасте, па постане огромно. Она каже да се срце прошири и постане велико зато што се у њему настани неко на кога мислимо и кога волимо.

СЛУШАЊЕ И НЕСЛУШАЊЕ

Једном сам причао другарици како сам се провео код сестре на рођендану. Приметио сам да ме она уопште не слуша. Баш сам тада био љут! Овако је том приликом било у мом срцу.

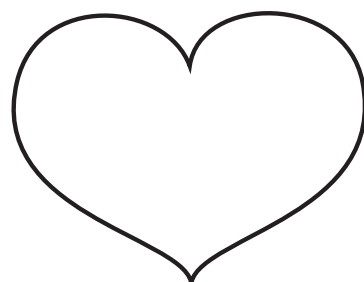
А кад сам то исто испричао другој другарици, она ме је пажљиво саслушала. Чак ме је и запиткивала о детаљима. Дуго смо и лепо разговарали. То ме је веома радовало јер сам желео да с неким поделим оно што сам доживео на рођендану. Овако је тада било у мом срцу.

Да ли се и теби дешава да те некад неко слуша – а некад не слуша? Шта тада осећаш у свом срцу?

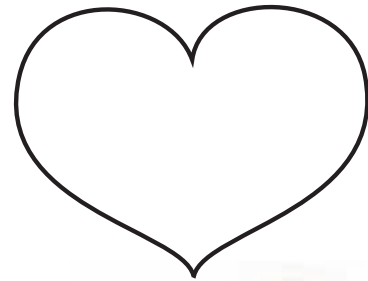
☉ Када ме слушају, у срцу осећам

☉ Нацртај како твоје срце тада изгледа.

☉ Када ме не слушају, у срцу осећам

☉ Нацртај како тада изгледа твоје срце.

Молим те да ми на крају
напишеш подсетник. У њему
наведи све оно што ти је важно
док разговараш с другима. Волео
бих да то увек имам при руци.
Користиће ми када с неким
разговарам.

☉ Овде нацртај знак или напиши реч или реченицу којом ћеш опоменути оне који те не слушају.

ДА ЛИ СЕ ЧУЈЕМО?

- Добићеш на поклон два рајфа. Наћи ћеш их на следећим странама. Зелени рајф је за змијске уши, а жути рајф је за жирафеће уши. Исеци маказама оба рајфа. Обој уши са обе стране. Рајфове ћемо користити у вежбама које следе. А док ти сечеш и бојиш, неко ти пева...

МОСТ ДО СРЦА

*Важнијега нема моста
Од оног што сризу води;
Том су мосту речи доста
Да се створи, да се роди.*

*Када се неко много љути,
Таквим мостом ваља прећи;
Тако ће се лакше чути
То што треба лакше рећи.*

*Ова мудрост и врлина
Неспоразум сваки сиречи;
Прелега је грађевина
Тај мост који граде речи.*

Важно ми је да испробамо све брзакe и вирове који воде до мирних вода наше реке речи! Зато вежбамо слушање.

☉ Учитељица каже: – Не могу више да слушам ову галаму!

Шта чујеш ако имаш змијске уши које су окренуте ка учитељици?

Шта чујеш кад су змијске уши окренуте ка теби?

Напиши одговоре на линијама.

НЕ МОГУ ВИШЕ ДА СЛУШАМ ОВУ ГАЛАМУ!

(змијске уши ка учитељици)

(змијске уши ка теби)

☉ Како чујеш ИСТУ реченицу са жирафећим ушима окренутим ка учитељици?

Како чујеш исту реченицу када су жирафеће уши окренуте ка теби?

Напиши одговоре на линијама.

НЕ МОГУ ВИШЕ ДА СЛУШАМ ОВУ ГАЛАМУ!

(жирафеће уши ка учитељици)

(жирафеће уши ка теби)

Хајде да смислимо начин на који ћемо једни друге подсећати на то да су нам спале жирафеће уши, због чега смо почели да се свађамо и вичемо једни на друге. То ће бити наш ЖИРАФЕЋИ ДОГОВОР.

🗨 Овде напиши предлоге који ти се свиђају.

ЧУЈЕМ ТИ СРЦЕ

Жирафећим ушима можеш да чујеш све ... посебно када неко каже нешто што ти не прија. Драго ми је што могу да ти позајмим своје уши за следећу вежбу.

- Напиши шта наставник каже, а теби не прија.

- Окрени жирафеће уши ПРЕМА СЕБИ и доврши реченицу.

Када то чујем, осећам се _____

зато што желим (имам потребу) _____

- Стави жирафеће уши тако да буду окренуте ПРЕМА НАСТАВНИКУ и доврши реченицу:

Када наставник/наставница то каже, он/она осећа _____

зато што он/она жели (има потребу) _____

Осећам се _____

ШТА СА НЕПРИЈАТНИМ ПОРУКАМА?

*Седи доле! Језик скрајми!
Марш у ћошак! Ћуш!
Уши ћу ти почујати!
Баш си прави шруш!*

*Једи брже! Ходај фино!
Досадан си баш!
Умири се, штејочино!
Средићу те, знаш!*

*Проћоне ме истје теме,
Немам куд да бежим;
Где год да сам испрати ме
Увредама свежим.
Поруке ме ове тишти
И хваћа ме шрема,
Живци ми од шоја вршти,
А мира ми нема.*

*Али кад се мисли сложе,
Решење се слути:
Ошворено срце може
Увек лакше чути.*

Свако прима
непријатне
поруке!

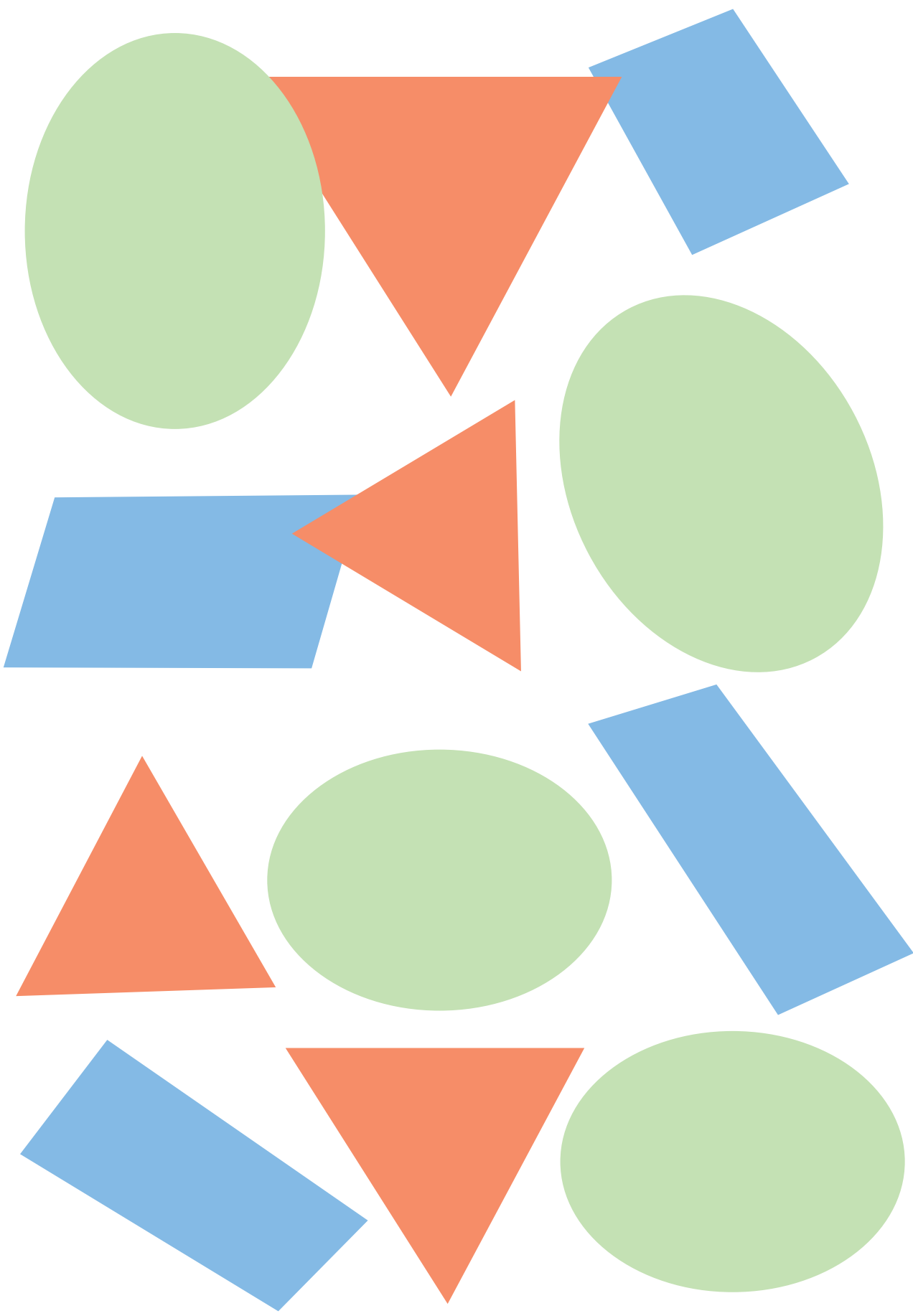

☉ Хајде да се играмо игре *Ошвори своје срце*.

Сети се дванаест непријатних порука. Запиши их да би их боље разумео.

- У четири четвороугла упиши непријатне поруке које ти упућују укућани.
- У четири круга упиши непријатне поруке које добијаш у школи од наставника.
- У четири троугла упиши непријатне поруке које ти упућују другари.

Четвороуглови, троуглови и кругови чекају те на следећој страни.

А сада ти, ево, цртам
облачић у који ћеш
уписати ону поруку
која те највише мучи.
Напиши и од кога
си добио/добила ту
поруку.

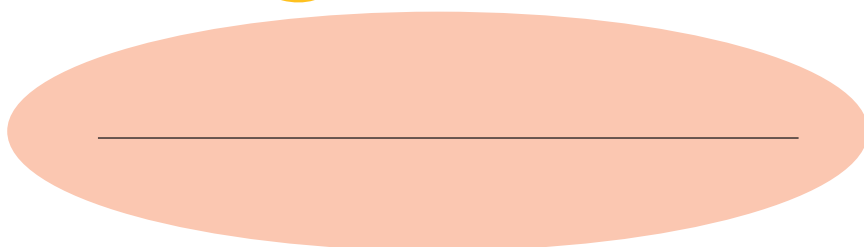

🌀 Окрени своје жирафеће уши ка себи и допуни реченице.

Када ово чујем, ја ОСЕЋАМ

јер ја ЖЕЛИМ

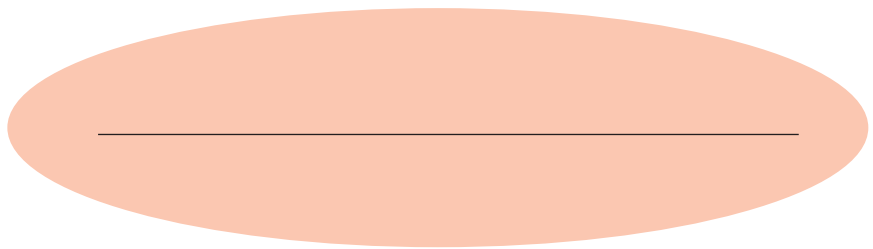

- А сада окрени своје жирафеће уши ка оном ко ти је упутио непријатну поруку. Ослушни какво се осећање налази у његовом срцу. Коју потребу или жељу он има док то говори? Допуни реченице.

Када чујем да ми ОН/ОНА то каже, ОН/ОНА тада осећа

јер ОН/ОНА жели

Како се осећаш сада,
када разумеш потребу
и осећање другог?
Допиши на линијама.

Сада у срцу осећам _____

јер _____

Већ знаш шта желим да те питам. Како се осећаш и шта ти је потребно? Зато те молим да одговориш на следећа питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што сте радили на часовима грађанског васпитања (*Како да ти кажем, Слушање и неслушање, Да ли се чујемо?, Чујем ти срце*)?

Шта ти се није допало?

Шта је то што си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

5. ТЕМА

Како да расправљамо,
а да се не посвађамо

КАД ЈА НЕЋУ

Често се догоди да ти мама, тата или неко други каже да нешто урадиш, а ти кажеш НЕЋУ. Они не знају шта ти тада хоћеш. Можеш ли уместо НЕЋУ да кажеш шта је то што тада желиш? Провежбај на примерима.

Ситуација 1: Шта дете жели када каже НЕ?

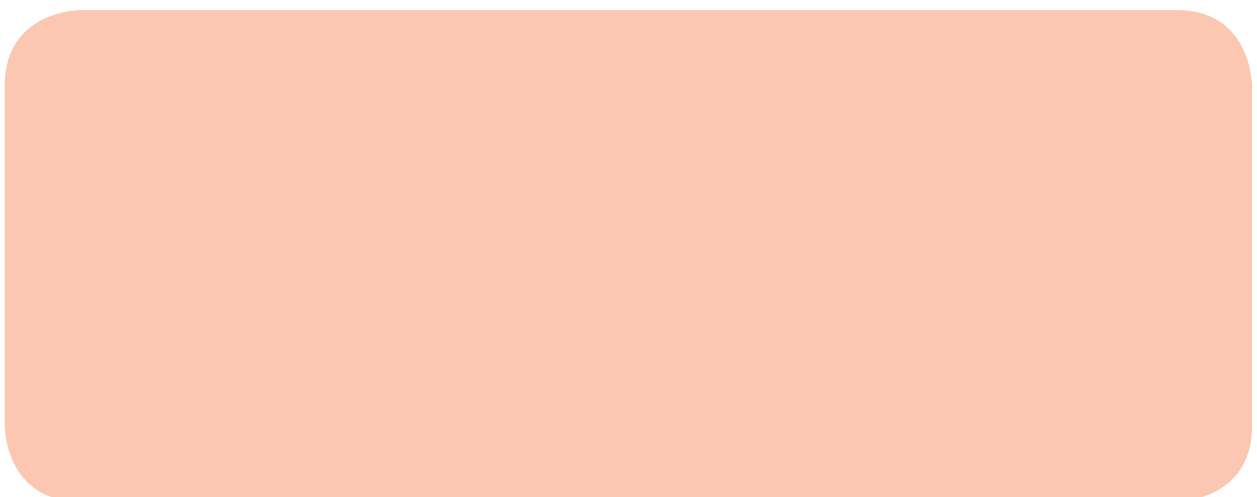

Опери зубе и у кревет!!!

Уместо да кажеш НЕЋУ, кажи шта хоћеш:

Ја бих хтео/хтела: _____

🕒 Овде нацртај оно што желиш, па због тога што хоћеш, за нешто друго кажеш нећу.

Ситуација 2: Шта дете жели када каже НЕ?

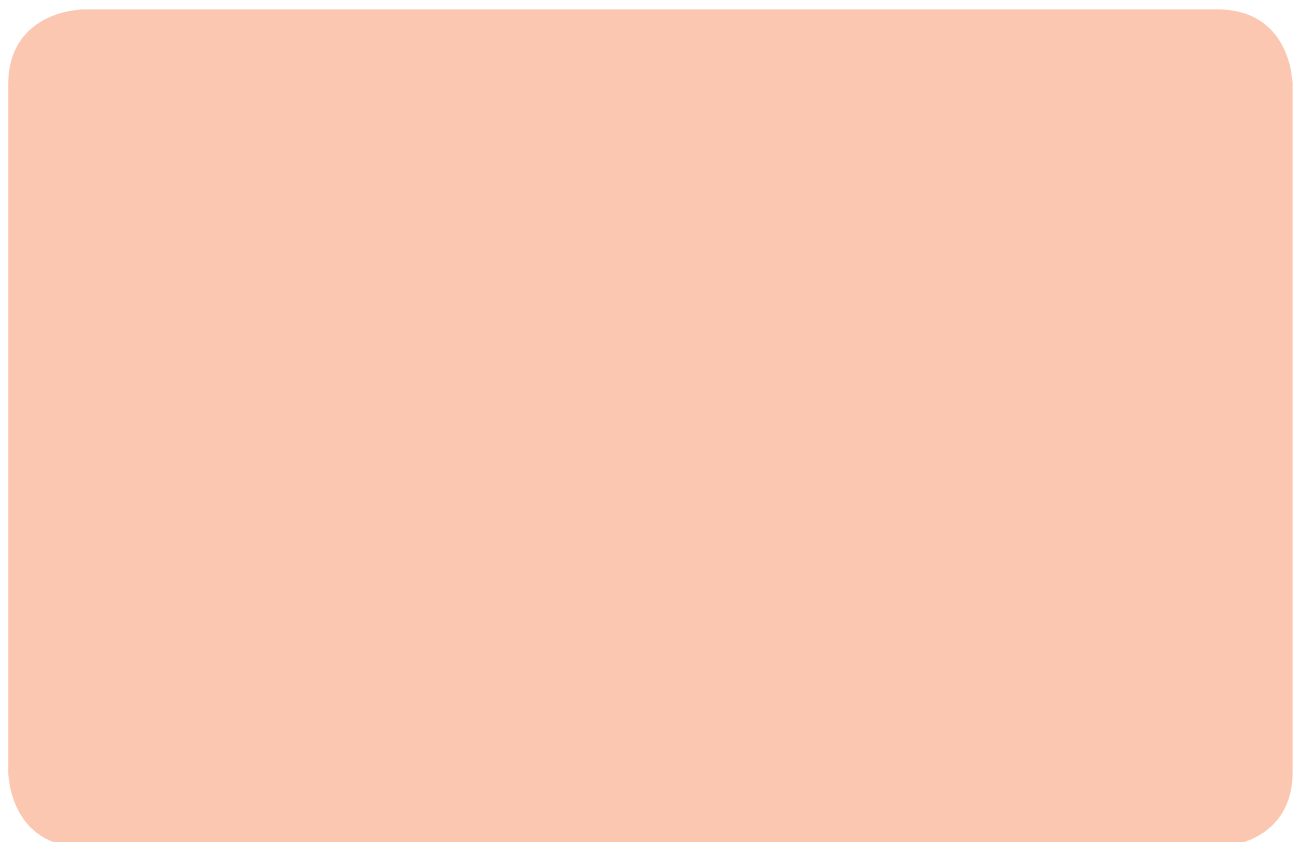

Распреми те играчке!

Уместо да кажеш НЕЋУ, кажи шта хоћеш.

Ја бих хтео/хтела: _____

🕒 Овде нацртај оно што желиш, па због тога што хоћеш, за нешто друго кажеш нећу.

🕒 Шта одрасли желе када детету кажу НЕ? Окрени страну...

Ситуација 3: Шта одрасла особа жели када каже НЕ?

Купи ми чоколаду!

НЕ!!!

☺ Нацртај овде шта мама тада жели, па ти зато каже НЕ.

A large, empty, rounded rectangular box with a light orange background, intended for drawing a scenario where a mother says 'no'.

Ситуација 4: Шта одрасла особа жели када каже НЕ?

Хоћу напољеееее!

НЕ!!!

☺ Нацртај овде шта тата тада жели, па ти зато каже НЕ.

A large, empty, rounded rectangular box with a light orange background, intended for drawing a scenario where a father says 'no'.

Свако НЕ је њек изјава
Иза које ДА њосћоји,
А њо ДА је речца њрава
По којој се жеља кроји.

А њоуку дањи њо ће:
Објаснињи свима њре ћеш
Ако њи се нењњо хоће
Месњо нечења њњо нећеш.

- Примећујеш ли да је јасније када кажемо оно што хоћемо него када кажемо шта нећемо? Ова нас песмица подсећа на то да увек кад неко каже НЕ, у ствари жели нешто друго, а не да нас не воли.

Када говориш шта хоћеш – тада говориш жирафећим језиком.
Колико ти је лако да почнеш да говориш тако? Размисли, па измери лакоћу с којом говориш жирафећим језиком.

Ево слике на којој сте ти и твоја жирафа.
Означи звездицом лакоћу с којом говориш жирафећим језиком.

РЕШАВАМО СУКОБЕ ИЗМЕЂУ ДЕЧАКА И ДЕВОЈЧИЦА

Ево још једне песме
Душка Радовића која
ће те насмејати! И још
понешто.

РАТ

*Сшамболској принцези
сшиао је тосш,
прини, шакође,
ал' прилично просш:
чачкао је нос!
Збош шота је
шра-ша-ша-ша
дошло и до раша.
Освојен је један – миндерлук,
прободен је један – празилук,
обешен је један – чивилук.*

- Око чега се обично споре дечаци и девојчице. Напиши укратко.

- 🕒 У игри улога – глумљењу сукоба – детектив користи листу питања како би посвађаној деци помогао да из свађе изађу задовољна.

ЛИСТА ПИТАЊА

1. Шта се десило?
(Шта је довело до сукоба?)

2. Како си се тада
осећао/осећала?

3. Шта си желео/желела?

4. Шта сада можете да урадите
да бисте обоје били задовољни?
Шта ти предлажеш? А ти?

5. Да ли сте тиме задовољни?

ЛИСТА СА ДЕЧЈИМ ОДГОВОРИМА

1. (чињенице)

Дечак

Девојчица

2. (осећања)

Дечак

Девојчица

3. (потребе)

Дечак

Девојчица

4. (захтев)

Дечак

Девојчица

5.

Дечак

Девојчица

Јесте ли чули за пословицу
Сви вуци сити, а овце на броју?
Да ли је могуће да буде тако?
Видећеш како ће Жирафко да
постигне да тако буде.

- Детектив уме да змијски језик, којим говоре зараћене стране, преведе на жирафећи језик.

Детектив Жирафко увек користи речи које означавају:

1. оно што се догодило

2. како се ко осећа

3. шта коме треба

4. шта ко предлаже.

РЕШАВАМО СУКОБЕ МЕЂУ ДЕЦОМ

Изабери листу која одговара твојој групи. Напиши око чега се најчешће свађате.

ДЕЧАЦИ СЕ ОБИЧНО
СВАЂАЈУ ОКО:

Blank lined paper for boys' responses, featuring a blue background and a perforated edge on the right side.

ДЕВОЈЧИЦЕ СЕ ОБИЧНО
СВАЂАЈУ ОКО:

Blank lined paper for girls' responses, featuring a pink background and a perforated edge on the right side.

- У игри улога – глумљењу сукоба – детектив користи листу питања како би посвађаној деци помогао да из свађе изађу задовољна.

ЛИСТА ПИТАЊА

1. Шта се десило?
(Шта је довело до сукоба?)

2. Како си се тада
осећао/осећала?

3. Шта си желео/желела?

4. Шта сада можете да урадите
да бисте обоје били задовољни?
Шта ти предлажеш? А ти?

5. Да ли сте тиме задовољни?

ЛИСТА СА ДЕЧЈИМ ОДГОВОРИМА

1. питање

1. дете

2. дете

2. питање

1. дете

2. дете

3. питање

1. дете

2. дете

4. питање

1. дете

2. дете

5. питање

1. дете

2. дете

Видели смо око чега се свађају девојчице и како решавају сукоб. Видели смо и око чега се свађају дечаци и како они решавају сукоб. Можемо да изведемо неке закључке и да их објавимо у *Школским новинама* да би их сви видели.

☉ Доврши овај чланак за *Школске новине*.

Велико откриће у истраживању сукоба међу децом

У једној учионици група младих научника открила је веома успешан начин за решавање сукоба међу дечацима. Тај начин је:

У другој учионици група младих научница открила је веома успешан начин за решавање сукоба међу девојчицама. Тај начин је:

Две групе су се среле на научном симпозијуму у центру „Жирафа“. Упоредиле су резултате својих научних открића и донеле следећи закључак:

У решавању сукоба међу људима

РЕШЕЊА: саопштење;
посредовање; детективска листа

РЕШАВАМО СУКОБЕ ИЗМЕЂУ ОДРАСЛИХ И ДЕЦЕ

Понекад се у кући посвађамо и сви будемо
бесни! Кад одрасли крену с бесом и виком,
не заборави да се претвориш у детектива.
То ће помоћи и њима и теби, видећеш!

- Одаберите сукоб и опишите га.
- Поделите улоге: дете, одрасли, детектив. Одглумите сукоб.
Листа питања намењена је оном који глуми детектива.

ЛИСТА ПИТАЊА

1. Шта се десило?
(Шта је довело до сукоба?)

2. Како си се тада
осећао/осећала?

3. Шта си желео/желела?

4. Шта сада можете да урадите
да бисте обоје били задовољни?
Шта ти предлажеш? А ти?

5. Да ли сте тиме задовољни?

ЛИСТА СА ОДГОВОРИМА СУКОБЉЕНИХ СТРАНА

1. питање

Одрасла особа

Дете

2. питање

Одрасла особа

Дете

3. питање

Одрасла особа

Дете

4. питање

Одрасла особа

Дете

5. питање

Одрасла особа

Дете

Прочитај песмицу, а после тога можемо да се играмо детектива на кућном примеру.

Када моја мама њлане,
Кад је нешто много љуша,
Ја то гледам, ал' са сиране,
Само јој се склањам с њуша.

Она шада кривица шражи,
Па је боље да ме нема,
Да не будем у њаважи
Кад се за таламу сирема.

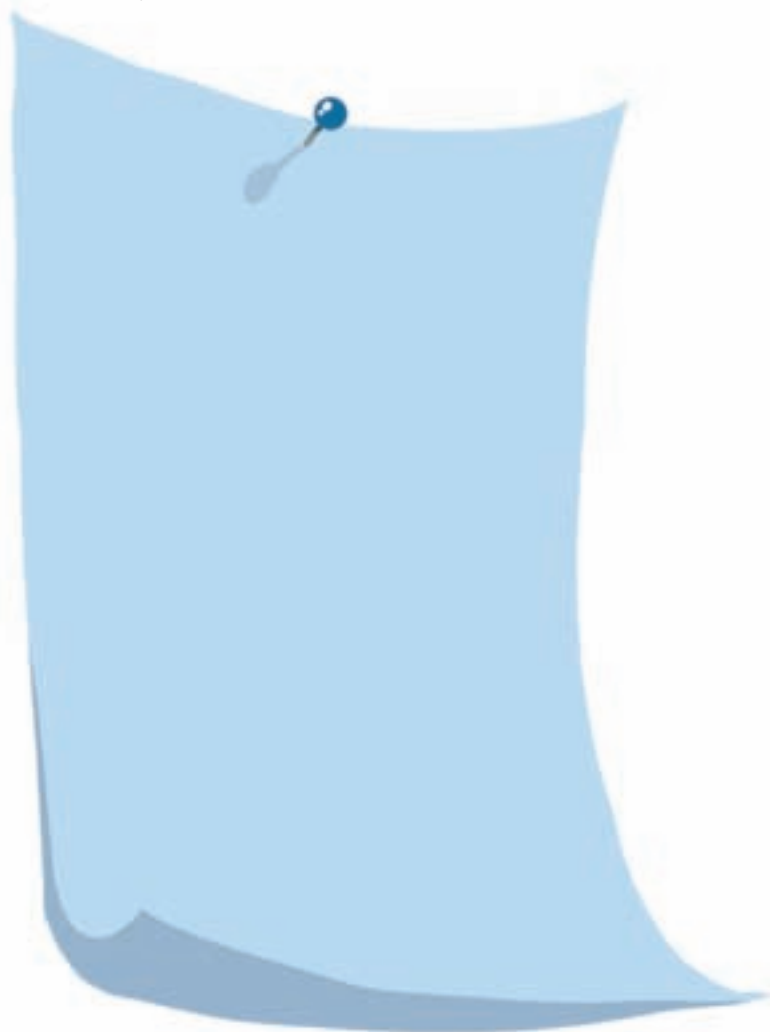
Ал' то је шек део њриче,
Јер убрзо и мој шаша,
Раздражи се, ња њовиче
Тако да ме језа хваша.

Гледам љуше родишеље:
Баш су добри у дуешу,
А мене ша њужва меље,
Крив сам им за све на свећу.

То њонекад шраје дуго,
А кад њрође силан бес,
Ја их њрлим – шаша бих друго,
Мада ме још држи сѡрес.

Све бих дао за то знање:
Како ћу да њаѡим мање?

- Овде нацртај своју маму, или тату, или баку, деку, тетку, било коју одраслу особу са којом живиш. Нацртај како та особа изгледа кад је бесна. Запиши одговоре на питања на следећој страни.

Твој/твоја (допиши кога си нацртао/нацртала) _____

се најчешће разбесни када ти (напиши шта урадиш/кажеш)

Како се он/она тада осећа? _____

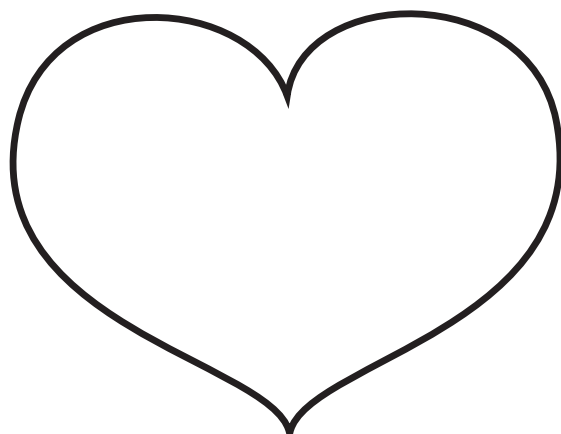
Како се ти осећаш у тој ситуацији? _____

Шта он/она жели у тој ситуацији? _____

А шта ти желиш? _____

Шта би могло да се уради у таквој ситуацији да бисте обоје били задовољни?

- Попричај са својим другарима о томе шта су они написали као одговоре на ова питања. Направите заједнички пано на којем ћете написати различите одговоре.
- Овде нацртај себе и изабрану одраслу особу у једној од ситуација у којој се бес претворио у задовољни урнебес!

Ух, чини ми се да смо много тога рекли и да је време да те опет питам – знаш већ шта! Како се осећаш и шта ти је потребно? Зато те молим да одговориш на следећа питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што сте радили на часовима грађанског васпитања (*Кад ја нећу, Решавамо сукобе између дечака и девојчица/одраслих и деце/међу децом*)?

Шта ти се није допало?

Шта је то што си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

6. ТЕМА

Школа какву желимо

СТАБЛО ДРАГИХ ЉУДИ

Овде залепи своју слику.

Како ово стабло може да расте
и да се грана? Тако што ћеш
особама које си навео/навела рећи
колико ти прија то што оне раде...
И тако што ћеш им казати шта
још могу да ураде да би ти било
пријатније.

Мени много прија кад ти

Волео/волела бих да ти

Мени много прија кад ти

Волео/волела бих да ти

Мени много прија кад ти

Волео/волела бих да ти

Мени много прија кад ти

Волео/волела бих да ти

- Попричај с друговима о томе шта су они написали.
- Поређајте отворене радне свеске тако да направите шуму блискости.

- Испричај својим укућанима како ти је било на овом часу. Кажи им шта су твоји другари рекли о својим стаблима блискости. Испричај шта си ти нацртао/нацртала у вези са својим стаблом блискости.

ЖИРАФЕ У УЧИОНИЦИ

Хајде да напишемо сценарије за филмове о жирафећем разреду и змијском разреду. Поделите се у групе и – акција!

Сценарио за филм

ЈЕДАН ЧАС У ЖИРАФЕЋЕМ РАЗРЕДУ

Опишите учитељицу која од деце тражи да поспреме ствари, да је слушају, да раде домаће задатке... Шта деца одговарају и како се понашају?

- Поделите улоге и одглумите описану ситуацију.

Сценарио за филм

ЈЕДАН ЧАС У ЗМИЈСКОМ РАЗРЕДУ

Опишите учитељицу која од деце тражи да поспреме ствари, да је слушају, да раде домаће задатке... Шта деца одговарају и како се понашају?

- Поделите улоге и одглумите описану ситуацију.

- Док једна група глуми, друга прати филм уз листу за праћење филма и уписује утиске.

ЛИСТА ЗА ПРАЋЕЊЕ ФИЛМА

Назив филма _____

Шта ти се допало у филму?

Шта ти се није допало у филму?

Учитељ/учитељица се понашао/понашала

Шта мислиш, зашто?

Ученици су се понашали

Шта мислиш, зашто?

• Овде напиши какве су разлике између жирафећег и змијског разреда.

Blank writing area with five horizontal lines inside a light blue cloud shape.

А овде нацртај симбол разреда који ти се више допада.

Blank drawing area with a green border.

ШТА СЕ КОМЕ ДОПАДА

У ШКОЛИ ВОЛИМ...

- када слушамо CD са дечјом музиком
- када припремамо приредбу за родитеље

У ШКОЛИ НЕ ВОЛИМ...

- када ме гурају за време одмора
- када су наставници лоше воље и вичу за сваку ситницу

🕒 А ти? У срцу напиши одговор.

У ШКОЛИ ВОЛИМ КАДА...

А ШТА СА ОНИМ ШТО НЕ ВОЛИМ У ШКОЛИ?

Овде нацртај одраслу особу из школе која ради нешто што ти се не допада.

Овде нацртај децу из школе која раде нешто што ти се не допада.

У облачићима напиши како се осећаш док црташ.

Претвори тај њен поступак у онај који ти се допада.

Претвори тај поступак у онај који ти се допада.

У облачићима напиши како се осећаш док то радиш.

Хајде сада да јасно
кажеш оно што желиш.

🌀 Допуни реченицу.

Желим да одрасли у школи

Желим да деца у школи

ШТА МОЖЕМО ДА УРАДИМО

Хало, хало... Жирафко зове!
Желим да нам у школи буде
лепше. Али шта да урадимо да би
било лепше? Молим да се групе
јаве и одговоре на питања.

- Група број 1: Шта могу да урадим да мени у школи буде лепше?
- Група број 2: Шта могу да урадим да мојим друговима у школи буде боље?
- Група број 3: Шта могу да урадим да учитељима у школи буде боље?
- Група број 4: Шта могу да урадим да теткицама буде боље?

Група 1 јавља

Група 2 јавља

Група 3 јавља

Група 4 јавља

Када би ваше одељење све од овога примењивало, то би било стварно посебно одељење.

- На основу предлога своје групе, направи рекламни летак за своје одељење. Пиши и цртај.

- Направите заједнички пано од свих ваших идеја.

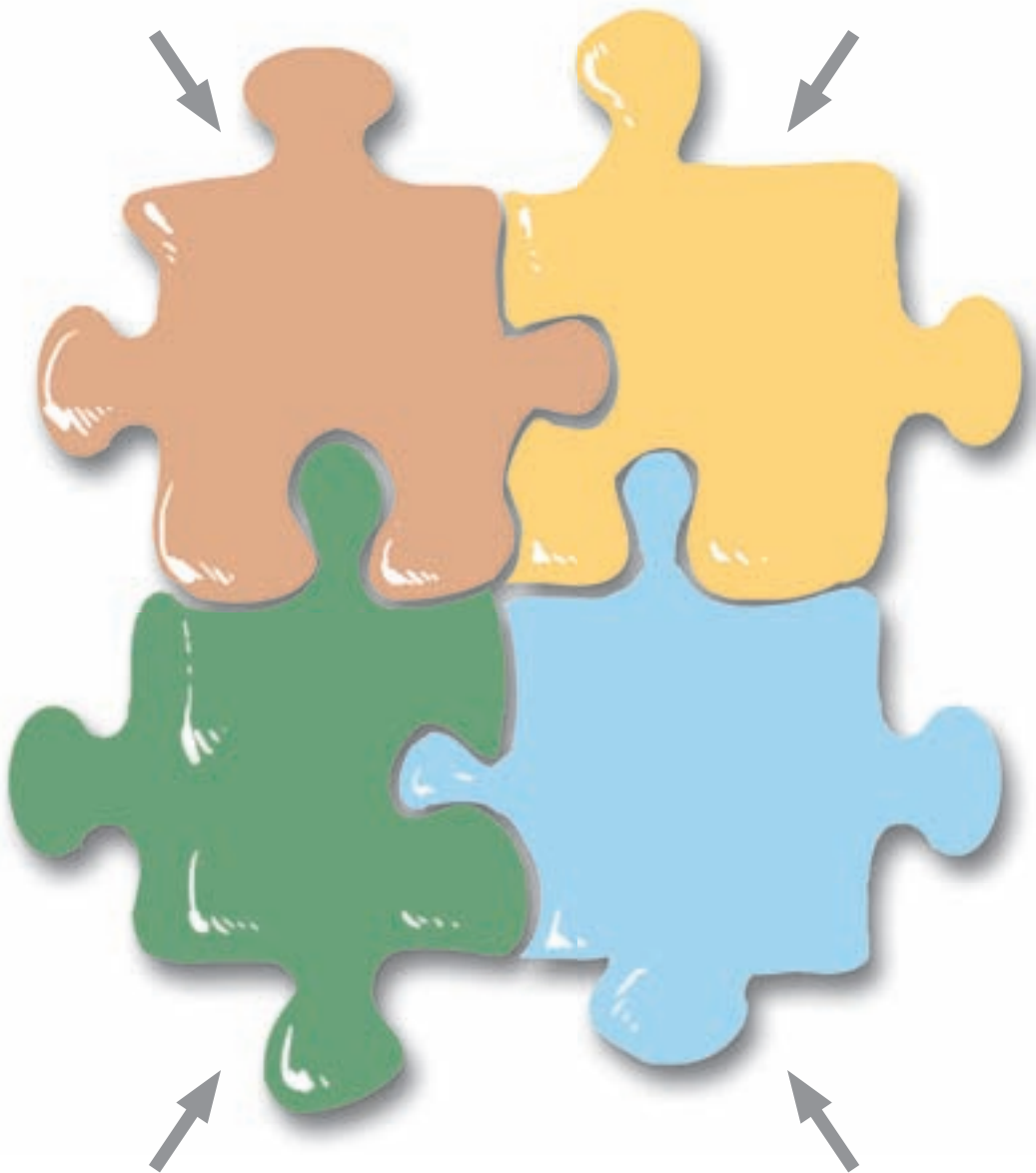
Размисли шта ТИ сам/сама можеш да урадиш да би свима у школи било боље.

🕒 У појединим деловима слагалице напиши или нацртај...

...шта можеш да урадиш да ти у школи буде боље.

...шта можеш да урадиш да твојим друговима у школи буде боље.

...шта можеш да урадиш да теткицама у школи буде боље.

...шта можеш да урадиш да учитељима у школи буде боље.

- Изрежи маказама сваки део слагалице који си нацртао/нацртала.

Твоји другари ће урадити то исто.

Од делова слагалице који су исте боје направите велику заједничку слагалицу.

Нову слагалицу залепите на плакат.

- Позовите родитеље и упознајте их с тим шта ћете сви заједно урадити да би свима у школи било боље.

Размишљам... Можда би било интересантно да за родитеље припремите празну слагалицу. Они би могли да упишу оно што би требало да ураде да би деци било лепше у школи. Па нека се играју и склапају слагалицу на родитељском састанку!...

Пре него што закорачимо на терен дечјих права, желим да проверим како се осећаш и шта ти је потребно. Зато те молим да одговориш на следећа питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што сте радили на часовима грађанског васпитања (*Сџабло драгих људи, Жирафе у учионици, Шџа се коме доџада, Шџа можемо да урадимо*)?

Шта ти се није допало?

Шта је то што си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

7. ТЕМА

Дечја права

ДЕЧЈА ПРАВА

На овим картицама су
исписана нека дечја права.
Упознај се с њима.

Члан 2: Сва дечја
права важе за сву
децу на свету!

Члан 17: Имаш право
да питаш оно што те
интересује.

Члан 12: Имаш право да
кажеш оно што мислиш
и да те други саслушају.

Члан 14: Можеш да
мислиш слободно и да
бираш своју веру –
у договору с родитељима.

Члан 37: Нико не сме
да те мучи, кажњава
и незаконито држи
у затвору.

Члан 16: Нико нема
право да се меша
у твоје приватне ствари.

Члан 19: Имаш право
да се заштитиш од
злостављања.

Члан 31: Имаш право
на слободно време,
игру и одмор.

Члан 15: Имаш право
да се дружиш с другом
децом.

Члан 30: Имаш право на
свој језик и културу.

Члан 24: Имаш право
да се лечиш кад си
болестан.

Члан 33: Имаш право
да будеш заштићен
од дрога.

Члан 27: Имаш право
да живиш у здравим
условима.

Члан 32: Нико не сме да
те тера да радиш уместо
да идеш у школу.

Члан 7: Свако дете
има право на име
и презиме и да зна
ко су му родитељи.

Члан 36: Држава мора
да те штити од свега што
је штетно за тебе.

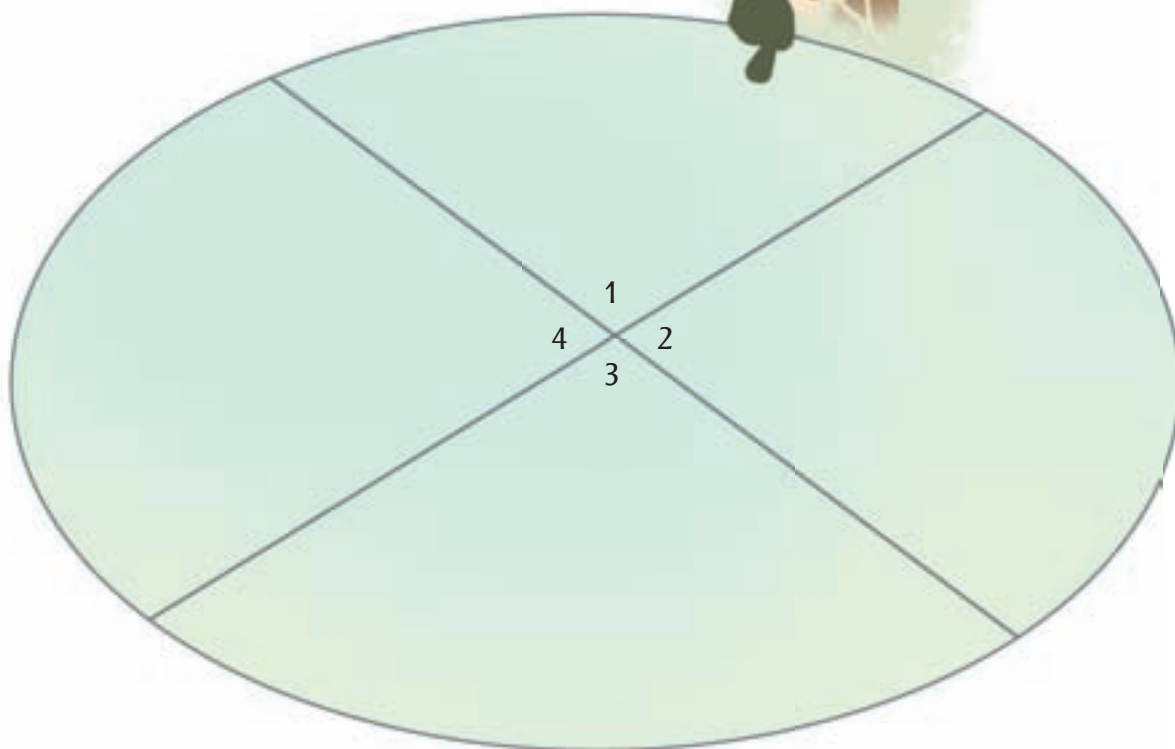
Члан 3: Све што раде
одрасли треба да чине
за твоје добро – то ти
гарантује председник
републике.

Члан 5: Држава брине
о твојим родитељима да
би они могли да брину
о теби.

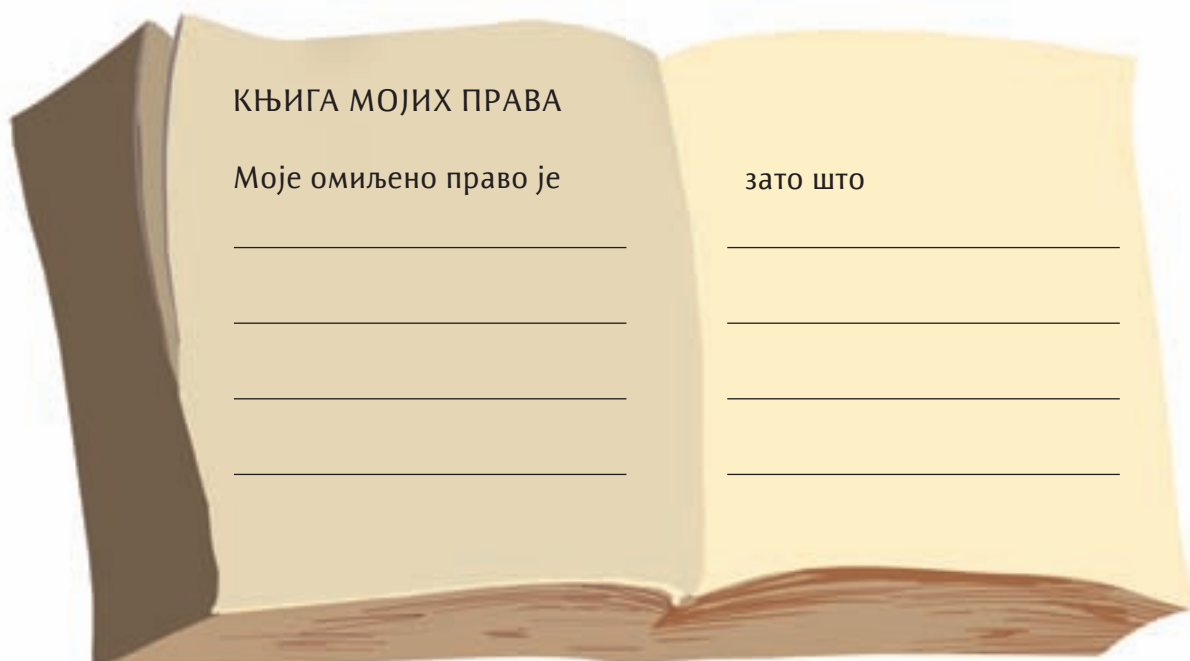
Члан 6: Имаш право на
живот и држава мора да
брине о томе.

Члан 29: Имаш право да
учиш оно што подстиче
твој развој.

Извукли сте четири картице са дечјим правима. Опиши их или нацртај нешто у вези с њима.

- Које је твоје омиљено право? Зашто ти се баш оно допада? Упиши то у *Књигу њрава* која стоји пред тобом.

Напиши дечја права која су изабрали твоји другари. Направите заједничку листу оних права која су за вас најважнија.

Заједничка листа најважнијих права:

🗨 Објасни шта су то дечја права.

Дечја права су смислили људи да би _____

Када знају своја права, деца могу да _____

Мени дечја права омогућују да _____

МОЈА ПРАВА И МОЈА ОДГОВОРНОСТ

Имам ПРАВО
да користим
свако право.

А моја ОДГОВОРНОСТ
је у томе да мислим на
друге који имају иста
права као ја.

- Ово је нови лист у твојој *Књизи љубави*. Знамо које је твоје омиљено право. Размисли о томе која је твоја одговорност у вези с тим правом. Не заборави, дечја права имају сва деца!

КЊИГА МОЈИХ ПРАВА	Моја одговорност у вези с тим правом је
Моје омиљено право је	
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

☉ Погледај шта Жирафко још каже о правима и одговорностима.

1. Хеј, данас имаш смешну фризуру!

2. Је л' се љутиш кад ти то кажем?

3. Имам ПРАВО да слободно кажем шта мислим.

4. У праву си, моја ОДГОВОРНОСТ је у томе да могу да кажем шта мислим, али тако да не повредим другог!

☉ Попуни листе својих одговорности у кући и школи.

У КУЋИ сам одговоран/одговорна за:

У ШКОЛИ сам одговоран/одговорна за:

КАД ДЕЦА КРШЕ ДЕЧЈА ПРАВА

Како све деца једна другима крше права?

- Овде опишите разне облике понашања којима деца крше неко дечје право.

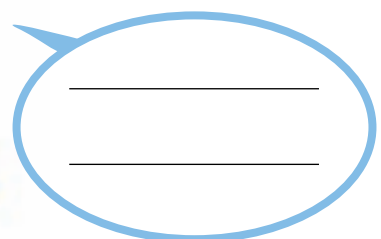
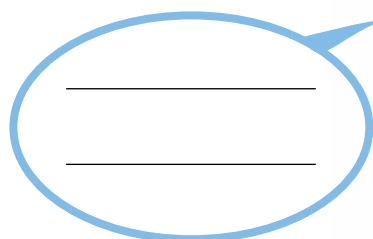
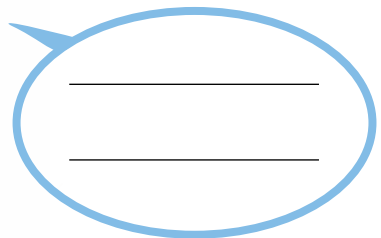
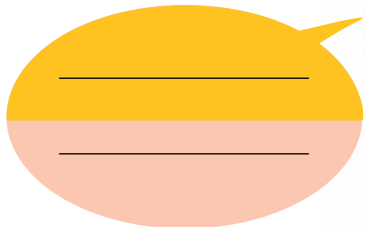
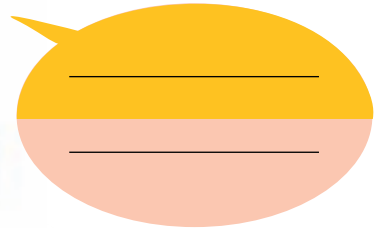
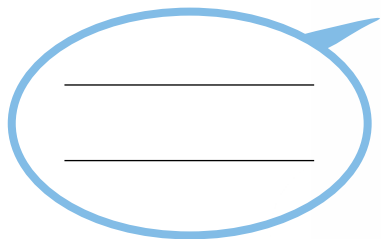
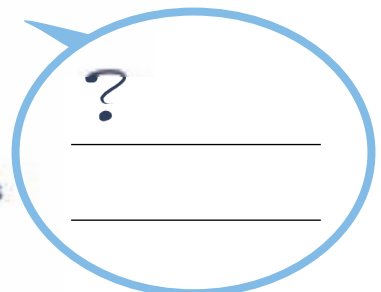
- Како се ОСЕЋА дете које крши неко дечје право? (Узми један пример са претходне листе.)
Ослушни га својим жирафећим ушима.

- Уважи ПОТРЕБУ детета које то ради.
Окрени жирафеће уши према њему.

На основу онога што сада знаш, замисли како би текао разговор једне ругалице и његовог друга. Разговор почиње тако што се ругалица руга другу.

Ако те ко јуши – користи моје уши!
Ако улед твој ко руши – сјас су ти моје уши!
Моје те уши у свей разумевања воде.
Моје уши свакој души најбоље тоде.

Сада ти дајем своје уши да заједно
завиримо у срце злостављача – ругалице.
И РУГАЊЕМ се крше дечја права.

- Како се ОСЕЋА дете које се руга другима?
Ослушни то што говори својим жирафећим ушима.

- Шта то дете ЖЕЛИ?
Окрени жирафеће уши према њему.

- Како би помогао овом детету да то више не ради? Које су то чаробне речи?
Напиши их у облачићу.

КАД РОДИТЕЉИ КРШЕ ДЕЧЈА ПРАВА

Шта те плаши у понашању одраслих особа с којима живиш?

- Нацртај нешто што одрасли раде, а тебе узнемирава и плаши.
- Упиши у облачић шта они тада говоре.

- Нацртај оно што можеш да урадиш да би се заштитио/заштитила.
У облачић упиши оно што можеш да кажеш да би се заштитио/заштитила.

Завиримо у душу родитеља ...
одраслих... Дајем ти своје уши!
Окрени их према одраслој особи.

Кад одрасла особа помене то што те плаши:

он/она осећа:

он/она жели:

Сваки пут кад ти се деси да ти
је тешко да разумеш одрасле,
потражи помоћ у КУТИЈИ
ПОВЕРЕЊА! Направите је
заједно и слободно јој ставите
моје уши за украс!

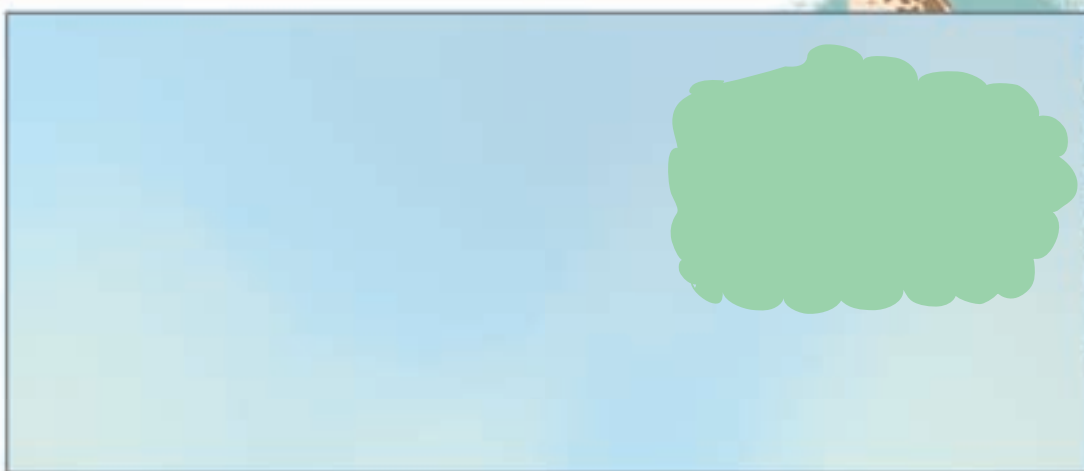

КАД ОДРАСЛЕ ОСОБЕ У ШКОЛИ КРШЕ ДЕЧЈА ПРАВА

Да ли те је у школи
узнемирио или уплашио
неко од одраслих? Шта је
урадио, шта је рекао?

- Нацртај догађај који те је уплашио.
У облачић упиши речи због којих се бојиш.

Завири прво у своју душу
и откриј како се ОСЕЋАШ.
Шта ЖЕЛИШ у таквом тренутку?

ОСЕЋАМ:

ЖЕЛИМ:

Желим да ти олакшам пут до срца одрасле особе када чини тако нешто. Спремни?!
Завири у срце одрасле особе!

Одрасла особа осећа:

Одрасла особа осећа:

- Ти би желео/желела да се заштитиш.
Шта можеш да кажеш да бисте се разумели?
Упиши у облачић.

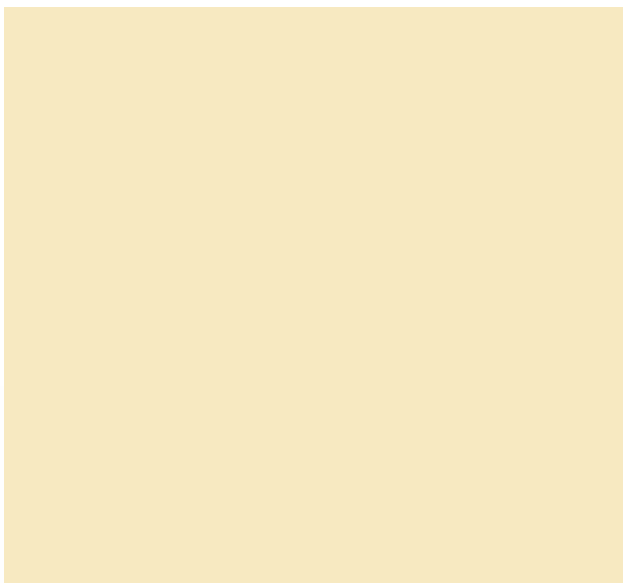
- Направите још једну кутију поверења за разоткривање осећања и потреба одраслих особа из школе.

РАЗЛИЧИТИ СМО, АЛИ СУ НАМ ПРАВА ИСТА

- Да ли се у твојој школи десило да се нека деца осећају искљученим из групе?
У којим ситуацијама?

Нацртај или напиши...

А ја?

Мислим, мислим ... због чега неко некоме крши право да учествује у ономе што воли да ради? Помози ми! Упиши у облачић зашто неко неког избацује из друштва.

Хајде да заједно напишемо писамце са предлозима: КАКО ДА СЕ СВИ ОСЕЋАЈУ ПРИХВАЋЕНИМ. Запиши решење твоје групе.

● Прочитај следећи текст и покушај да одговориш на постављена питања.

Група деце се игра. Једно дете стоји са стране.
Неко из групе каже: *Ти не можеш да се играш с нама!*

Шта то усамљено дете жели?

Шта то дете може да уради?

Још једном желим да проверим како се осећаш и шта ти је потребно. Зато те молим да одговориш на следећа питања. Одговори су само за тебе и мене.

Шта ти се свидело од оног што смо радили на часовима грађанског васпитања (*Дечја њрава, Моја одговорност, Кад деца крше дечја њрава, Кад родитељи крше дечја њрава, Кад одрасле особе у школи крше дечја њрава, Различити смо, али су нам њрава истиа*)?

Шта ти се није допало?

Шта је то што си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

8. ТЕМА

Разумем,
умем, ценим

Ј А ТО ВЕЋ УМЕМ

- Исеци картице које се налазе на следећој страни. Добро их промешај и овако се играј њима:
- Извуци једну картицу и прочитај шта на њој пише.

Сети се ситуације у којој си исказао/исказала ту вредност. Опиши како си, којим поступком, изразио/изразила баш ту вредност или врлину.

- Извуци другу картицу и прочитај шта пише на њој. Опиши којим би поступком и на који начин показао/показала ту вредност или врлину.

Смисли још неки начин играња овим картицама.

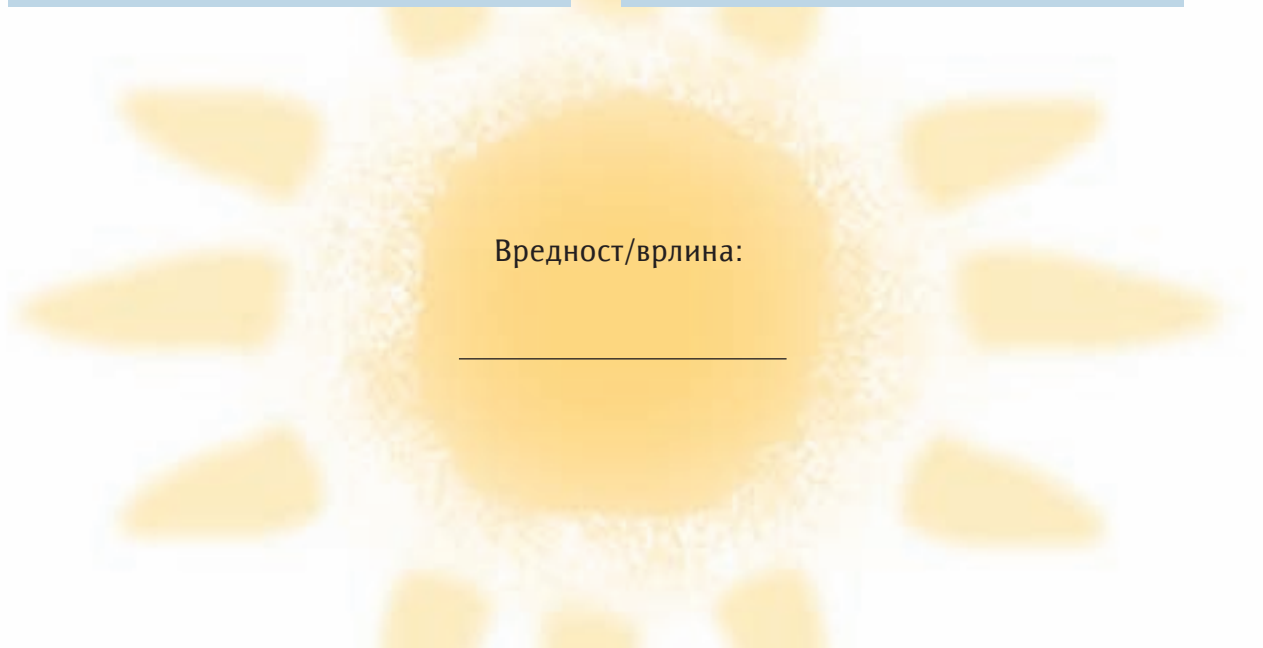
искреност	поштење	доброта	истрајност
вредноћа	разумевање	стрпљење	љубазност према другима
праведност	храброст	смиреност	самосталност
одлучност	другарство	поверење у друге	поверење у себе
пажња	маштовитост	нежност	добра воља
захвалност	одговорност	снага	праштање
слобода избора	склад	саосећање	љубав
великодушност	помагање	сарадња	подршка

- На црти у средини напиши назив врлине или вредности са картице коју си извукао/извукла.

У пољима са стране опиши четири начина на која ту вредност или врлину можеш да покажеш.

ПОСТУПАК

ПОСТУПАК

ПОСТУПАК

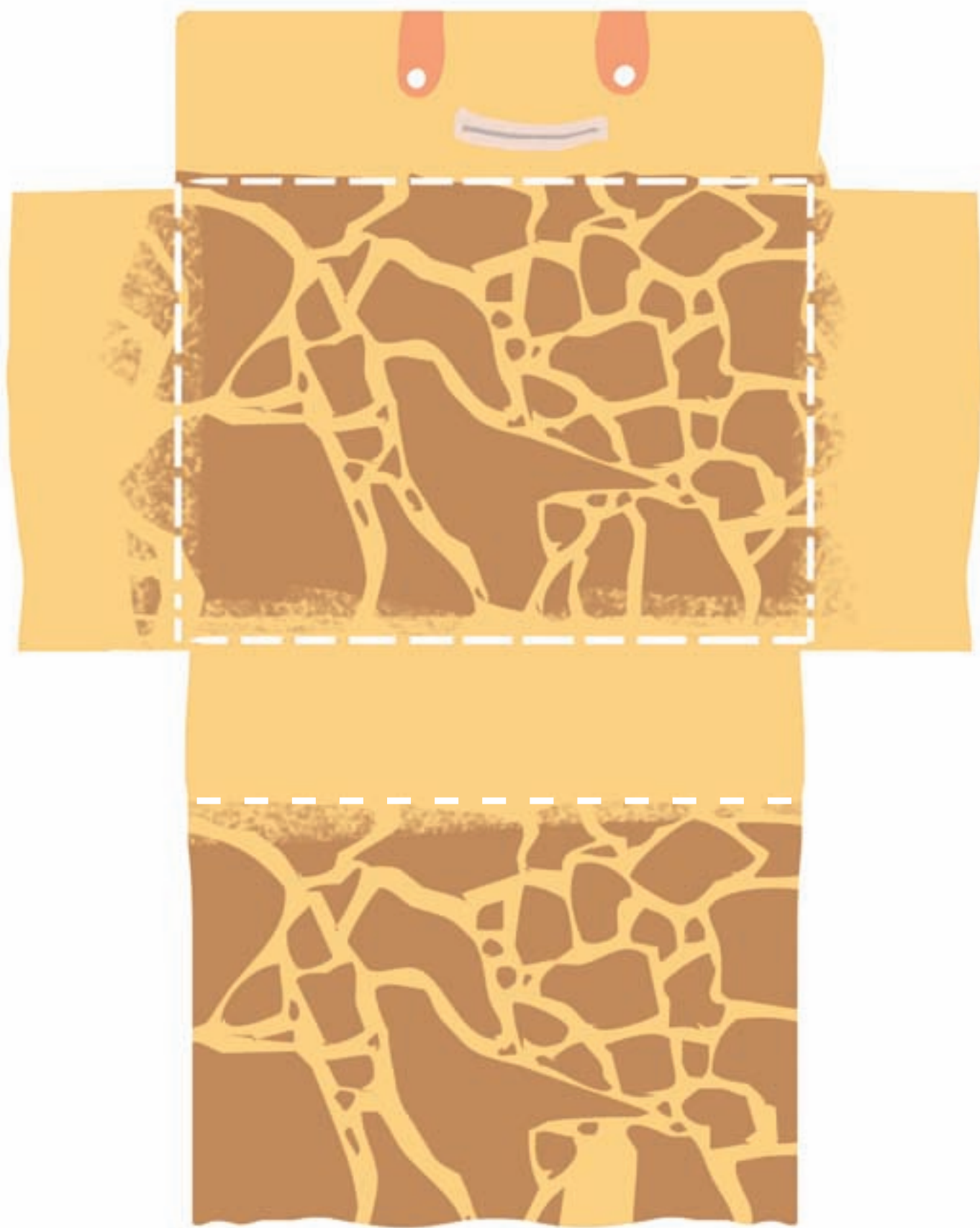
ПОСТУПАК

Ово је мали поклон за тебе. Поклањам ти посебан жирафећи коферчић. У њему можеш да чуваш своје картице с врлинама.

1. Исеци цртеж кофера по ивицама.
2. Пресавиј по испрекиданим линијама.
3. Залепи селотејпом. Нека ти помогне нека одрасла особа. Добићеш кутијицу коферчић.
4. Стави картице у коферчић.

ШТА КАД СЕ ТО ДЕСИ

Картице с вредностима подсетиле су ме на лепе догађаје из мог живота. Кад би увек тако било... Хајде да видимо шта бива кад се нека вредност не поштује.

Тврдња	Твој одговор	Образложење твог мишљења	Како могу да се задовоље потребе, а да се поштују вредности?
<p>Онај који узме нешто туђе је лопов.</p>	<p>ДА</p> <p>НЕ</p> <p>НЕ ЗНАМ</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>У нашем разреду нема оговарања.</p>	<p>ДА</p> <p>НЕ</p> <p>НЕ ЗНАМ</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>Понекад је дозвољено лагати.</p>	<p>ДА</p> <p>НЕ</p> <p>НЕ ЗНАМ</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Писмо особи која понекад узме нешто туђе

Писмо особи која понекад оговара

Писмо особи која понекад лаже

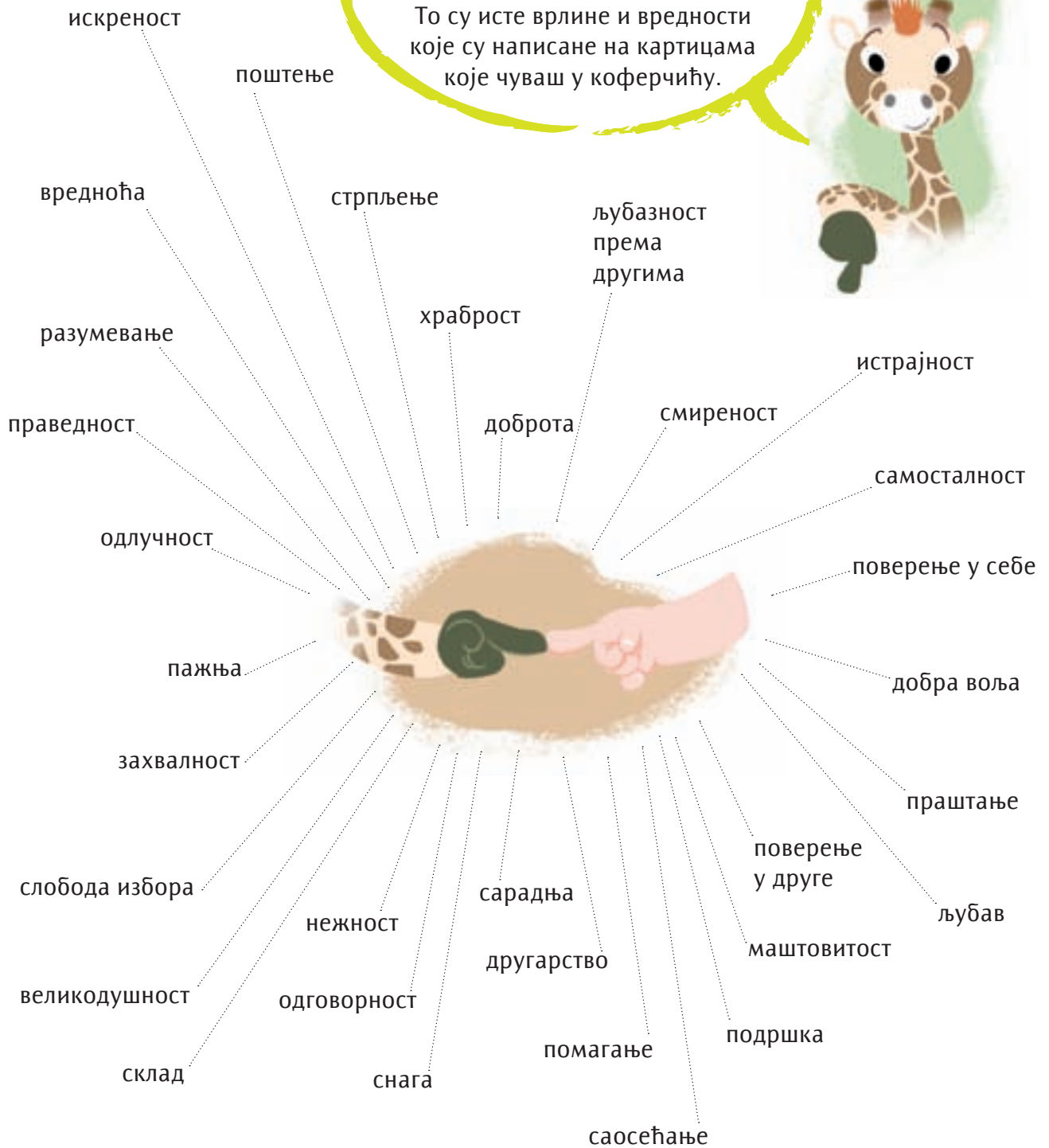
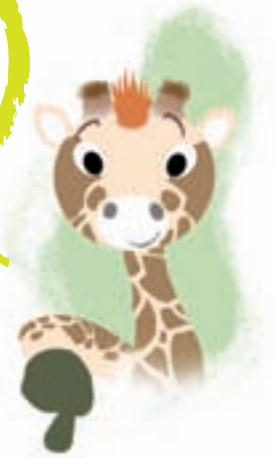
Хајде да помогнемо тој деци! Како могу да задовоље своје потребе, а да поштују вредности? Имаш ли неку идеју? Напиши им по једно кратко писмо.

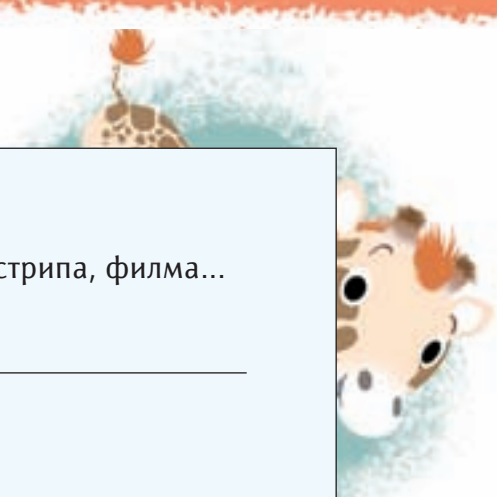

О МИЉЕНИ ЈУНАК ИЗ ПРИЧЕ, БАЈКЕ, СТРИПА, ФИЛМА

Обожавам приче и бајке,
цртаће и филмове за децу!
Њихови јунаци имају много
врлина које ценим.
То су исте врлине и вредности
које су написане на картицама
које чуваш у коферчићу.

Напиши који је твој омиљени јунак из приче, бајке, стрипа, филма...

Твој омиљени јунак свиђа ти се зато што ...

Нацртај свог омиљеног јунака.

Ако твој омиљени јунак има неке од вредности које смо поменули, заокружи их на претходној страни.

САРАДЊА

Цртање у пару везаним оловкама! Да покушамо...

- Погледај цртеже на овој страни. С другом или другарицом изабери један од њих. Покушајте да нацртате исти цртеж везаним оловкама.

Ово је било незаборавно искуство. Хајде да видимо зашто је било незаборавно.

🗨️ Напиши одговоре на следећа питања.

Како си се осећао/осећала док сте цртали?

Како си радио/радила у пару с другом или другарицом?

Напиши да ли је било неких потешкоћа при изради задатка.

Тешкоће, ако их је било, решили сте овако:

Шта си научио/научила о сарадњи?

Сети се неке ситуације у којој си, у сарадњи с другима, обавио/обавила неки задатак. Опиши како је то било.

Још једном да се сетимо протеклих часова. Време је да те опет питам како се осећаш и шта ти је потребно. Молим те да одговориш на следећа питања. Одговоре ћемо знати само ти и ја.

Шта ти се свидело од оног што смо радили на часовима грађанског васпитања (*Ја то већ умем, Шта кад се то деси, Мој омиљени јунак из приче, бајке, филма, серија, Сарадња*)?

Шта ти се није допало?

Шта је то што си чуо/чула од других, а што је теби важно?

Шта си научио/научила?

9. ТЕМА

Да се сетимо пута
којим смо прошли

ЈА ПРЕ – ЈА ПОСЛЕ

Ускоро ће се завршити други разред. Зато је твој следећи задатак да **ОСЛУШНЕШ СВОЈЕ СРЦЕ**. Ослушни како се осећаш сада, када завршавамо школску годину.

🕒 Повежи осећања са својим потребама. Упиши то овде.

Упознавање – повезивање
 Како да нам у школи буде лепше
 Шта нас чека у другом разреду
 Репортери
 Поносим се што...
 Како кажем хвала
 Речник осећања
 Како се ко осећа
 О стиду и срамоти
 Љубомора
 Кривица
 Ја и љубав
 Моје потребе
 Како да ти кажем
 Слушање и неслушање
 Да ли се чујемо?
 Чујем ти срце
 Кад ја нећу

Решавамо сукобе између дечака и девојчица
 Решавамо сукобе међу децом
 Решавамо сукобе између одраслих и деце
 Стабло драгих људи
 Жирафе у учионици
 Шта се коме допада
 Шта можемо да урадимо
 Дечја права
 Моја права и моја одговорност
 Кад деца крше дечја права
 Кад родитељи крше дечја права
 Кад одрасле особе у школи крше дечја права
 Различити смо, али су нам права иста
 Ја то већ умем
 Шта кад се то деси
 Омиљени јунак из приче, бајке, стрипа, филма
 Сарадња
 Ја пре – ја после

Сети се радионица које сте радили у другом разреду. Садржај црвеног камиона може ти у томе помоћи.

- Која је твоја омиљена радионица?
-

- Упиши у облачић зашто ти се баш та радионица допада.

- Напиши или нацртај оно што је најважније од свега што си досад научио/научила из предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима.

Овде залепи папир
са лепим порукама
и цртежима твојих
другова и другарица.
Папир можеш и да
пресавијеш.

- Ове поруке читај по више пута. Ако пожелиш, покажи их другима. Ако су ти пријале поруке других, кажи им или им то напиши. Ако се сетиш нечег другог лепог што би пријало теби или другима, учини и то!

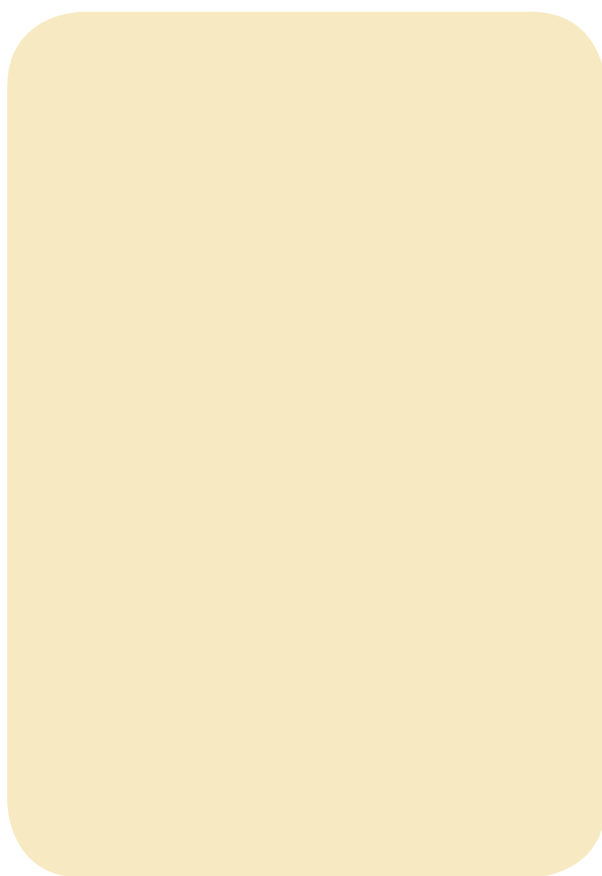
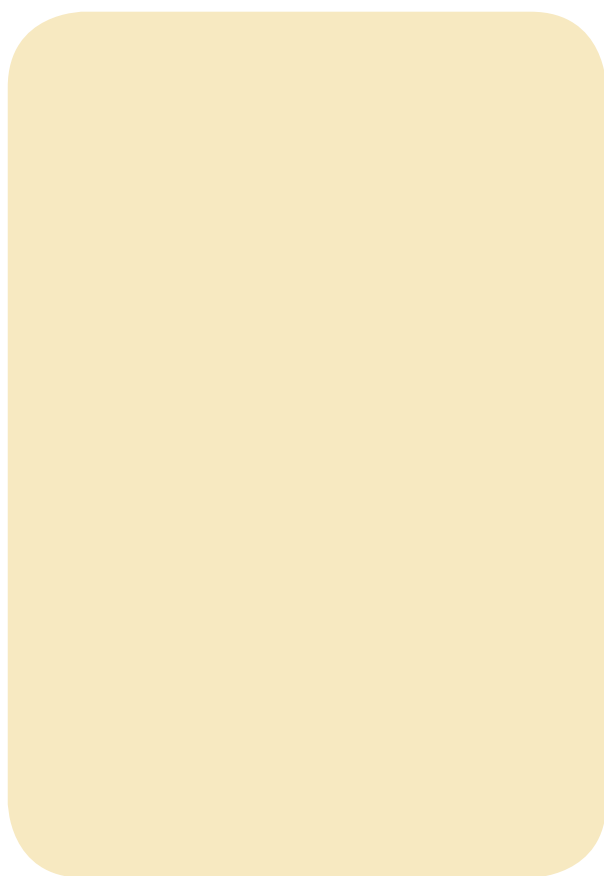
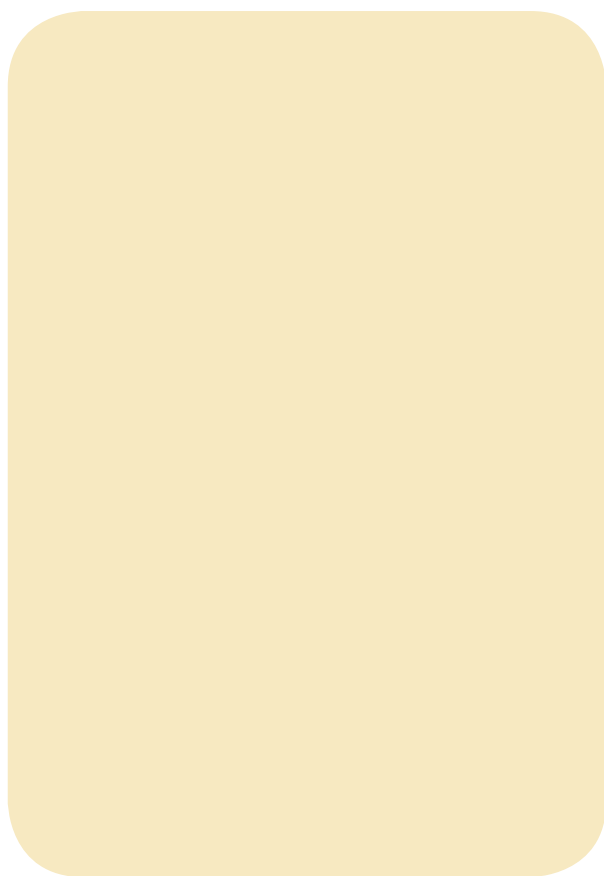
ШТА СМО СВЕ НАУЧИЛИ ОД ЖИРАФКА

Размисли и напиши шта је, по твом мишљењу, најзанимљивије од свега што сте радили на часовима грађанског васпитања.

НАЈЗАНИМЉИВИЈЕ ЗА МЕНЕ БИЛО ЈЕ

🎬 Овде нацртај у четири слике филм који је приказала твоја група.

НЕЖНЕ ПОРУКЕ ЗА КРАЈ

🕒 Овде напиши нежне поруке.

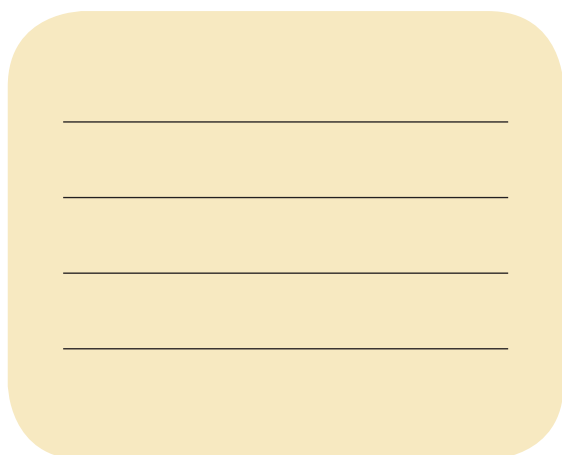
Некоме ко брине о теби

Другу/другарици

Учитељици/учитељу

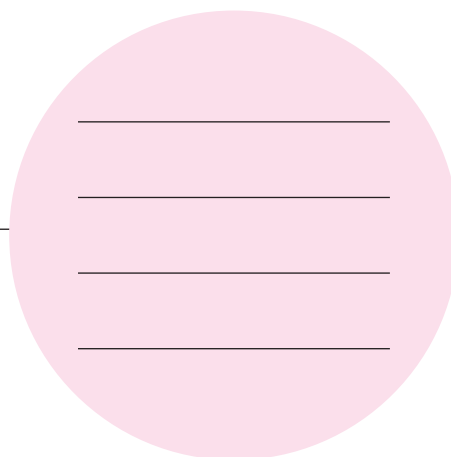
НЕЖНЕ РЕЧИ

Упиши у квадрат шта су ти родитељи шапнули на уво.

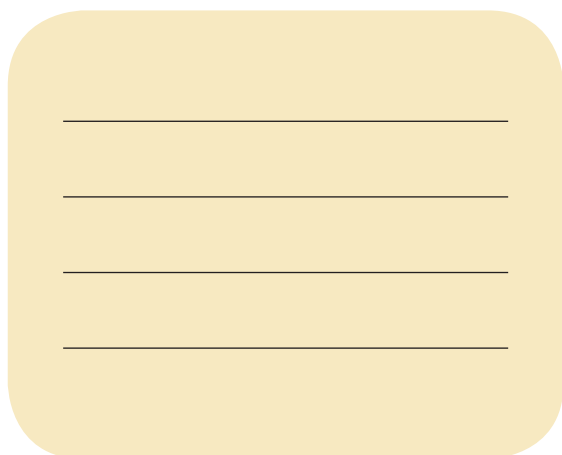
A yellow rounded square with four horizontal lines for writing.

Како си се тада осећао/осећала?
(Упиши у круг.)

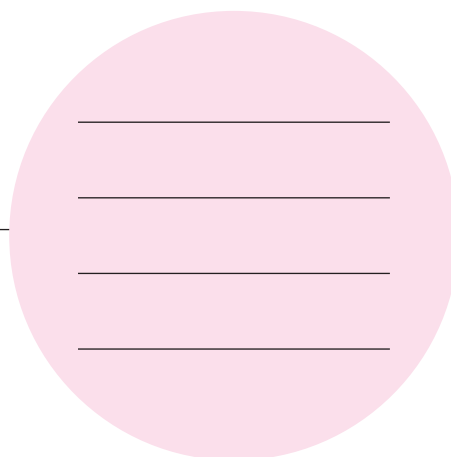
A pink circle with four horizontal lines for writing.

Упиши у квадрат шта си родитељима шапнуо на уво.

A yellow rounded square with four horizontal lines for writing.

Како си се тада осећао/осећала?
(Упиши у круг.)

A pink circle with four horizontal lines for writing.

С В Е Д О Ч А Н С Т В О

да си похађао/похађала предмет

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ 2

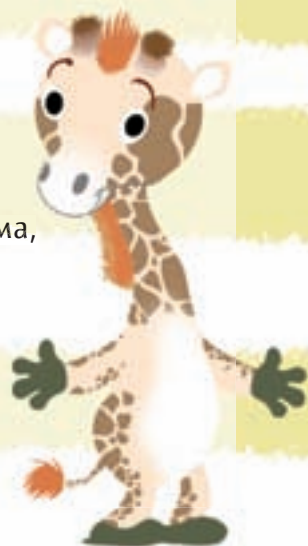
(упиши своје име и презиме)

(упиши назив школе и место)

ХВАЛА ТИ

за твоје редовне доласке, пажњу и активност на часовима,
за твоје искрено дружење с вршњацима и размену мишљења и осећања,
на томе што си учио/учила о себи и другима,
зато што умеш да примениш научено,
зато што имаш велико племенито срце,
што разумеш друге,
зато што негујеш све људе око себе лепим порукама,
зато и због много чега другог...

ЧЕСТИТАМ!

ДОБРО ДОШЛИ У ЖИРАФЕЊИ СВЕТ!

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА

радна свеска за други разред основне школе
прво издање

аутори	<i>Нада Игњатовић-Савић, Јелена Димићријевић, Валерија Живковић, Сшанка Жица, Ташјана Живановић, Смиљана Грујић, Марина Осшојић</i>
илустровао	<i>Тихомир Челановић</i>
аутор стихова	<i>Дејан Алексић</i>
рецензенти	<i>проф. др Жарко Требјешанин, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд Светлана Бабић, професор разредне наставе, ОШ „Светозар Марковић“, Београд Зорица Стојановић, професор разредне наставе, ОШ „Вељко Дутошевић“, Београд</i>
лектор	<i>Виолета Бабић</i>
ликовни уредник	<i>Јелена Рељић</i>
издавач	<i>Креативни центар Градишћанска 8 Београд Тел./факс: 011/ 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659</i>
уредник	<i>Нашалија Панић</i>
за издавача	<i>мр Љиљана Маринковић</i>
тираж	<i>10 000</i>
штампа	<i>Публикум</i>
ISBN	<i>978-86-7781-633-9</i>

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.016:172-028.31 (075.2)(076)

ГРАЂАНСКО васпитање - сазнање о себи и другима : радна свеска за други разред основне школе / [аутори Нада Игњатовић-Савић ... [и др.] ; илустровао Тихомир Челановић. - 1. изд. - Београд : Креативни центар , 2008 (Београд : Публикум) . - 143 стр. : илустр. ; 30 cm

Подаци о ауторима преузети из колофона. - Тираж 10.000.

ISBN 978-86-7781-633-9

1. Игњатовић-Савић, Нада [аутор]

COBISS.SR-ID 149747468

